

אהרן מוועד

לדברי תורה וחסידות מרבתינו הקדושים מלעלוב

אמרי קודש מכ"ק אדמו"ר שליט"א [311] דברות קודש משנים עברו [34] הרה"צ ר' מנחם מנדל גולד שליט"א אב"ד לובלין פרשת השבוע [1] מדור הניגונים [7] הרה"ג ר' נח גולדברג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - עובדות וסיפורי צדיקים מתלמידי הבעש"ט [437] שיעורים בספר אור החיים ואלשיך הקדוש - הרה"ג ר' אלימלך שטמר [434] הרה"ג ר' יוסף חיים גרינולד - פרשת השבוע [435] הרה"ג ר' יהודה אריה אשכנזי - הלכות [436]

חדש! בכל יום שיעור של הרב הגאון רבי אפרים הכהן וייס שליט"א רב ומו"צ בקהילתנו לונדון [2]

והרב הגאון רבי זלמן וייס שליט"א נכד כ"ק מרן אדמו"ר זיע"א

חדש! שיעורים הלכה למעשה הלכות מורים מפי הרה"ג ר' מרדכי גרין שליט"א רב ומו"צ בקהילתנו הק' [2-6]

מולד חודש ניסן בליל שלישי בשעה 10:57 ו-7 חלקים • ראש חודש ביום שלישי

מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיחת קודש

פרשת שמיני - רעוא דרעיון
בית שמש

בעבודת השם יתברך, ושאלו הרח"ד הכיצד מדבר עמו זה עתה מיד מענינים נשגבים אלו, בעת שהוא עדיין מרוחק מאוד, ורק לפני זמן מועט היה שקוע רח"ל בעוונות, ועדיין לא תיקן עצמו בכשרות המאכלים וכדומה.

השיב לו רבי דוד, דמצינו כן בבני ישראל במצרים, שכידוע היו שקועים במ"ט שערי טומאה (סידור האר"י ז"ל ככוונת הגדה של פסח), ועבדו ע"ז רח"ל, וכשנצטוו מפי הגבורה להקריב קרבן פסח, נפל רוחם בקרבם, הכיצד ירהיבו עוז לעלות בקודש ולהקריב קרבן פסח, ואמר להם השם יתברך (שמות יב, כא) 'משכו וקחו וגו' ושחטו הפסח, ודרשו רבותינו ז"ל (שמות רבה טז, ב) משכו וקחו לכם, כלומר משכו ידיכם מע"ז וקחו לכם צאן ושחטו, הרי לנו שאך עוזבים החטא, מיד אפשר לעסוק במצוות ובעניני עבודת השם יתברך.

וזהו מה שתרגם יונתן בן עוזיאל, אעברו ית יצרא בישא מן לבכון, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', - רק תעבירו את יצר הרע מקרבכם, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', דמיד ממש תזכו לגלוי והשראת השכינה, וזה גם המכוון במדרש.

עוד דקדק בלשון המדרש שהביא האוה"ח הק', 'אותו' יצר הרע תעבירו מלבכם, דתיבת אותו מה באה ללמדינו. וביאר אאמו"ר, דהנה ידוע שלכל אחד יש ענין מיוחד אשר נשלח לזה העולם לתקן ולהשלים עצמו בזה, וידע כל איניש בנפשיה מה העבודה הזאת לפי מה שלבו נוטה ביותר, וזו הכוונה תעבירו את אותו יצר הרע המיוחד שבוער בלבכם, ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת, לשרת לפני המקום וכו', ואם עשיתם זה וירא אליכם כבוד ה', עכדה"ק.

בדעתכם כי אתם עומדים לפני ה', בבחינת 'שויתי ה' לנגדי תמיד', ואז 'וירא אליכם כבוד ה' - תהיה לכם השראת השכינה בכל עת ובכל זמן, עכדה"ק.

והנה בתרגום יונתן בן עוזיאל על הפסוק 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וגו'', כתב, ואמר משה דין פתגמא דתעבדון, אעברו ית יצרא בישא מן לבכון, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', ע"כ.

ויש לקשר דברות קדשם, דהעצה לזכות להתגלות השכינה הק', היא, להעביר היצר הרע מלבבו, כדברי התרגום יונתן בן עוזיאל, והדרך להעביר היצר הרע מלבבו הוא על ידי שמעריך עמידתו כראוי ונכון לעמוד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, בבחינת 'שויתי ה' לנגדי תמיד', וכד' האוה"ח הק'.

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, ו). כ"ק מרן אאמו"ר ז"ל אמר, דהנה בתרגום יונתן בן עוזיאל כתב, ואמר משה דין פתגמא דתעבדון, אעברו ית יצרא בישא מן לבכון, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', ע"כ. וכן במדרש (ספרא שמיני, הובא באור החיים הק'), וז"ל, 'זה הדבר' - אמר להם משה לישראל אותו יצר הרע תעבירו מלבכם, ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת, לשרת לפני המקום וכו', ואם עשיתם זה 'וירא אליכם כבוד ה' ע"כ, וכוונת המדרש היא דכאשר עשיתם זאת אזי מיד 'וירא אליכם כבוד ה'.

וביאר אאמו"ר ז"ל, על פי מעשה הידוע עם הרה"ק רבי חיים דוד דאקטער מפיעטריקוב זיע"א, שזקני הק' רבי דוד לעלובער זיע"א החזירו בתשובה ואחר כך נתפרסם לצדיק גדול, ובעת היותו לראשונה אצל רבי דוד, וגמר אז בנפשו לשוב בתשובה שלמה, מיד פתח זקני הר"ד ודיבר עמו בענינים נשגבים

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, ו). באור החיים הק' הקשה, מה הוא 'זה הדבר', על איזה דבר מיירי, דהא לא אמר להלן מיניה שום ציווי לכלל ישראל, [וכתב שרש"י מפרש דהכוונה להקרבת אהרן, אבל אין זה הפירוש במאמר הכתוב שאמר 'תעשו', שפירושו הוא שישאל יעשו, ודבר זה של הקרבת אהרן עשה משה, והוי ליה למימר נעשה או אעשה].

וביאר, דזה קאי על הא דכתיב בסמוך לעיל מיניה (שם ה) 'ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה'', דהנה דקדק הכתוב לומר לפני ה', ולא אמר לפני אהל מועד, גם לא היה צריך לומר לפני ה', שהרי כבר אמר בתחילת הפסוק ויקחו וגו' אל פני אהל מועד, אלא ירצה לומר שהכינו עצמם בערך השלימות והמושכל והערכת עמידתם שהיא לפני ה'.

ומבאר האוה"ח הק', דבחינה זו היא השגת תכלית השלימות, כמאמר דוד (תהלים טז, ח) שויתי ה' לנגדי תמיד, כי בזה לא ימוט מימינו שהיא התורה (דברים לג, ב), כי אין ישיבת האדם ותנועותיו וכו' כשיבתו וכו' לפני מלך, ומכל שכן לפני מלך מלכי המלכים (לשון הרמב"ם במורה נבוכים ח"ג פנ"ב, הובא ברמ"א או"ח ס"א), וכשהשכיל משה במעשה זה, אמר להם לישראל, זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, פירוש, צוה ה' ש'תעשו' אותו, שתהיו תמיד מעריכים בדעתכם כי אתם עומדים לפני ה', וירא אליכם כבוד ה'.

דכשראה משה מעשה זה שעמדו ישראל כזו המדריגה של 'לפני ה'', אמר להם 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו' - פירוש, צוה ה' שתעשו אותו, שתהיו תמיד מעריכים

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, ו). צריך לדעת מה הוא 'זה הדבר' ועל איזה דבר איירי, וכמו שהקשה האוה"ח הק'.

וביאר זקני הק' הרבי מלובלין זיע"א (זכרון זאת, שמיני), על פי מה דאיתא באלשיך הק' על הכתוב (שמות כה, ח) 'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם', [ולא נאמר בתוכו], כי הקב"ה מתאוה לשכון בתוכנו ממש ולא במשכן דוקא, וביאר הרבי מלובלין, דהנה ישראל התאוה למשכן וציפו וייחלו שעל ידי המשכן תשרה השכינה, וירא אליהם כבוד ה', אמר להם משה אל תבטחו בזה, כי אם העיקר הוא 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו', וקאי על התורה, שתעשו ותקיימו את כל דברי התורה הזאת, ואזי, 'וירא אליכם כבוד ה'', שלא תצטרכו לשום משכן אלא בכס גופא תשכון השכינה, דאין השראת השכינה תלויה במשכן, כי אם במה שתעשו את אשר צוה ה', ע"כ.

והענין שאמר זה משה לבני ישראל עתה, יש לומר על פי מאמר הרמב"ן (בספר האמונה והבטחון פרק י"ט) על הכתוב (שה"ש ב, ז) אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ כו', ופירוש 'עד שתחפץ' עד שתצא מן הכח אל הפועל, והיינו דכשמגיע לאדם איזה התעוררות של יראה ואהבה להבורא ברוך הוא, אזי יראה תיכף ומיד לעשות לה כלי, והיינו על ידי שיעשה תיכף איזה מצוה בפועל, וזהו עד שתחפץ, שתעשה חפץ על ידי הסיבה ההיא, מלשון רז"ל (שבועות לח, ב) לאנקוטי חפצא בידיה, כלומר כלי, והרבה כמו זה בלשון גמרא, בכדי שיהיה לה חיזוק ובסיס, למען תעמוד לימים רבים ולא תהיה מוטה חס ושלום.

והנה באור החיים הק' (ד"ה זה הדבר) על הפסוק (ט, ה) 'ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה'', כתב, דקדק הכתוב לומר לפני ה', ולא אמר לפני אהל מועד, גם לא היה צריך לומר, שהרי אמר בסמוך ויקחו וגו' אל פני אהל מועד, אלא ירצה לומר שהכינו עצמם בערך השלימות והמושכל והערכת עמידתם שהיא לפני ה', ובחינה זו היא השגת תכלית השלימות, כמאמר דוד (תהלים טז, ח) שויתי ה' לנגדי תמיד, כי בזה לא ימוט מימינו שהיא התורה (דברים לג, ב), כי אין ישיבת האדם ותנועותיו וכו' כשיבתו וכו' לפני מלך, ומכל שכן לפני מלך מלכי המלכים, (לשון הרמב"ם במורה נבוכים ח"ג פנ"ב, הובא ברמ"א או"ח סימן א) וכשהשכיל משה במעשה זה, אמר להם, זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, פירוש צוה

ה' שתעשו אותו, שתהיו תמיד מעריכים בדעתכם כי אתם עומדים לפני ה', וירא אליכם כבוד ה', עכ"ל.

ולפי זה יבואר, דכשראה משה רבינו ע"ה התעוררות הגדולה, עד שהיו בבחינת 'שויתי ה' לנגדי תמיד', מיד אמר להם 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו', שיתעסקו בתורה, וכד"ק הרבי מלובלין, ואז, 'וירא אליכם כבוד ה'', דבזה יעשו כלי ובסיס להחזיק התעוררותם ולהעמידה לעד לעולם, וכהרמב"ן.

ליל שבת קודש פרשת שמיני תשע"ז (שבת לאחר חג הפסח) ליזענפסק, פולין

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ויקרא ט, ו)

ובתרגום יונתן בן עוזיאל, ואמר משה דין פתגמא דתעבדון, אעברון ית יצרא בישא מן לבבכון, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', וכן הביא האור החיים הק' מדרש בילקוט (ת"כ) וז"ל, אמר להם משה לישראל אותו יצר הרע תעבירו מלבבכם וכו' ואם עשיתם זה וירא אליכם כבוד ה'.

וכבר דקדק אאמו"ר זיע"א בלשון המדרש, מהו הלשון 'אותו' יצר הרע, וביאר כי לכל אחד יש את העניין המיוחד שעליו לתקן ולהתגבר בו, וזהו שרומז המדרש 'אותו יצה"ר', פי' אותו היצה"ר המיוחד הבווער בליבכם, אותו דייקא תעבירו וכו', ואם עשיתם זה אזי וירא אליכם כבוד ה'.

ונראה עוד לפרש דהנה איתא בגמ' קידושין (ל:): 'כך הקב"ה אמר להם לישראל, בני בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין', וידועה הקושיא שהרי גם בעסק התורה יש את מניעת היצה"ר, ואם כן מהו התבלין ליצר הרע זה המונע מללמוד תורה.

אך נראה לבאר שעל ידי שמשקיע האדם כל כוחו ועמלו במלחמה זו, כנגד היצה"ר המונעו מללמוד, ומשתדל לנצחו בכל כוחו ולעסוק בתורה, בזה הוא כבר חוסך מעצמו הרבה מלחמות אחרות בשאר ניסיונות ופיתויים, כי הכול בטל ממילא, ומלחמה זו גופא משמשת לו כתבלין נגד שאר ניסיונות העוה"ז.

והנה במדרש רבה (תצוה) איתא שהאי קרא 'זה הדבר אשר צוה וגו' קאי על עסק התורה שע"ז וירא אליכם כבוד ה', ובזה ידויק היטב לשון המדרש הנ"ל כי על ידי שתעבירו מלבבכם 'אותו יצר הרע', היינו אותו היצר המונע מלעסוק בתורה, שכנגדו צריך האדם לקדש עיקר מלחמתו, ע"ז תינצלו ממילא משאר הניסיונות, ואזי תזכו וירא אליכם כבוד ה'.

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ועולתך, וכפר בעדך ובעד העם (ויקרא ט, ז).

והקשו המפרשים (עיין דעת זקנים) למה אמר לו ובעד העם, והרי הכתוב מדבר על קרבנו של אהרן לכפרת עצמו, ואילו קרבן העם נאמר בסמוך. עוד יש לדקדק במה שפירש"י 'שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו מה למה אתה בוש לכך נבחרת', וצ"ב מהו 'לכך נבחרת'.

והנראה לבאר בהקדם דברי כ"ק אאמו"ר ז"ל שאמר ליישב קושיית זקה"ק ה'ברכת משה' ז"ע, דהנה בפרשת בהעלותך מצינו שחלשה דעתו של אהרן לפי שהיה חפץ להיות עם הנשיאים בחנוכת המזבח, משמע שהייתה לאהרן השתוקקות גדולה לגשת להקריב קרבנות לפני השי"ת.

ולכאורה הדברים אינם מתיישבים עם דברי רש"י כאן, שהיה אהרן בוש וירא לגשת ואמר לו משה למה אתה בוש כו', משמע שהיה אהרן בוש וירא מלהקריב קרבנות לפני השי"ת, והרי זה סותר למה שנאמר שם.

ותירץ אאמו"ר על פי דברי זקה"ק אדמו"ר רבי דוד צבי שלמה ז"ע, על מה שכתוב בסדר העבודה של יום הכיפורים, שש ועירה דם הפר לתוך המזרק שבו דם השעיר, דיש להבין מה נשתנה עבודה זו משאר עבודות היום שבה היה הכהן גדול שש ושמח ככתוב שש ועירה וכו', ואמר זקני הרדצ"ש זיע"א דלפי שהכהן גדול ביום הכיפורים היה מופרש מן הצבור, לכך כשהגיע לסדר עבודה זו שעירה את דם הפר לתוך המזרק שבו דם השעיר שהוא של ציבור, היה שש ושמח בעבודה זו שבאותה שעה נתערב עם הצבור.

וכן י"ל גבי אהרן הכהן, שביום בו הוקם המשכן נבחר אהרן הכהן לבדו למלאות את ידו בעבודת הקודש הקרבת הקרבנות, ע"כ היה בוש וירא לגשת אל המלאכה ונתעכב מלהקריב הקרבנות, אבל בעת חנוכת המזבח בו נטלו חלק כל נשיאי ישראל, היה אהרן חפץ להיות מעורב עם הצבור בקרבנותיו, ומשלא נטלו חלק לא הוא ולא שבטו, חלשה דעתו שלא היה עמהם בחנוכה, כי זה היה רצונו של אהרן הכהן להיות מעורב עם שאר ישראל, עכד"ק.

ולפי כל זה יתיישבו כל התמיהות דלעיל, דכיון שראה משה שהוא בוש וירא מלגשת להקריב הקרבן לבדו, על זה אמר לו 'וכפר בעדך ובעד העם', היינו שיכלול בקרבן שלו את כפרת עם ישראל, וממילא יהיה מעורב ומאוחד עם כלל ישראל בהקרבנות, וזהו 'כי לכך נבחרת', שזהו באמת עיקר תפקידו של הכהן גדול, לכלול את כלל ישראל בעבודתו ולכפר עליהם.

זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמור דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה וגו' (במדבר יט, ב). וברש"י לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, גזרה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה, ע"כ.

ובספרים הק' 'נועם אלימלך' וב'חתם סופר' שואלים מה תשובה היא לשטן ואוה"ע שמצוות פרה חוקה היא בלא טעם, אדרבה מצד שאלתם היה ראוי לכאורה לפרש ולגלות טעמה, ולא להשאיר העניין מכוסה.

והנראה לבאר על פי דברי ה'נועם אלימלך' (שמחר חל יום הילולא קדישא דיליה) שהביא הקושיא הידועה דהנה רש"י להלן הביא בשם רבי משה הדרשן טעם למצות פרה, משל לבן שפחה שטיניף פלטין של מלך אמרו תבוא אמו כו' כך תבוא פרה אדומה ותכפר על העגל ע"כ, וקשה אם יש בה טעם למה כתיב בה חוקה.

ומבאר ה'נועם אלימלך' על פי דברי הגמרא (ע"ז, ד, ב) על חטא העגל, דלא היו ישראל ראויין לאותו מעשה אלא כדי להורות תשובה לרבים, ולזה הוקם להם מעשה פרה לכפר, להראות כי התשובה מועלת לרבים.

נמצא שכל עיקר טעם הפרה הוא בשביל חטא העגל, והחטא גופא לא היה כי אם להורות תשובה, והוא עצמו (התשובה) חוקה, לכך כתיב בה (בפרה אדומה) 'חוקה' אעפ"י שיש לה טעם כדברי ר"מ הדרשן עכד"ק.

והנה מה שכתב 'והוא עצמו חוקה' היינו שהתשובה עצמה היא בגדר חוק בלא טעם, דהא בדרך הטבע והגייון אנושי לא הייתה התשובה מכפרת על האדם, וכמו שאמרו ז"ל (ילקוט שמעוני, יחזקאל, רמז שנ"ח) שאלו לנבואה חוטא מהו ענשו, א"ל הנפש החוטאת היא תמות כו'.

שאלו להקב"ה חוטא מהו ענשו, אמר להם יעשה תשובה ויתכפר לו, הה"ד 'טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך (תהלים כה) ע"כ. הרי שהתשובה עצמה היא חוק בלא טעם, ואין זה אלא מרחמי השי"ת עלינו שמקבל תשובתנו ונותן לנו כפרה וסליחה. והנה ב'בני יששכר' (מאמרי כסלו טבת, מאמר ד', אות ס"א) מביא בשם הרה"ק ר' משולם זושא מאניפולי זי"ע על הפסוק

'תקעו בחודש שופר וכו' כי חוק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב', דהנה יש בתורה מצוות שכליות ויש מצוות שהן חוקים לא נודע טעמן, וכמו שמצינו בפרה אדומה שהשטן והאומות העולם מונין את ישראל מה המצוה הזאת, ומה טעם יש בה וישראל משיבין להם חוקה הוא כפירש"י ריש פר' חוקת.

והנה לכאורה השכל האנושי ידמה שיותר היה טוב אילו הודיע השי"ת טעמי החוקים, אבל באמת טובה גדולה היא לישראל כאשר מקיימים מצוות כחוקה מבלי טעם, והמתקה ולימוד זכות גדול יש בזה, והוא כי באיתערותא דלתתא איתער עובדא לעילא, אשר גם השי"ת יעשה עמהם אות לטובה בתורת חוקה מבלי טעם.

דהנה כאשר השי"ת יושב על כס המשפט ומבקש לתת לאיש כפועלו, מיד מתעוררים המקטרגים ח"ו בחיפוש פנקסיהם באמרם אשר ח"ו ישראל אינן ראויים שיצאו בדימוס, ושואלים מאיזה טעם הם ראויים לישועה. אבל כיון שישראל מקיימים מצוות כחוקה מבלי טעם, אזי כביכול זאת טענת השי"ת עבורם אשר ראויים הם לישועה מבלי טעם, וזה משפטם כיון שגם הם מקיימים מצותיו ית"ש כחוקה מבלי טעם.

וזהו שאמר תקעו בחודש שופר וכו' כי חוק לישראל - החוק הנעשה בישראל הוא משפט לאלוקי יעקב, כן הוא המשפט לאלוקי יעקב כחוק מבלי טעם יצאו בדימוס ביום המשפט עכ"ל ק.

ובצירוף דברי האחים הקדושים יתבארו אל נכון דברי רש"י בפרשתנו, דהנה כל יסודה של פרה אדומה הוא עניין התשובה, וכדברי ה'נועם אלימלך' שבאה להראות לישראל שגם לאחר חטא העגל, עדיין יש להם תקנה ודרך תשובה להתקרב להשי"ת. ואהא גופא מקטרגים השטן ואומות העולם 'מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה', היינו איך מועיל כוח התשובה הרמוזה בפרה, איזה טעם והבנה יש בזה שתתקבל תשובתו של החוטא.

ועל זה משיבים להם 'חוקה היא', כי כיון שבני ישראל מקיימים את חוקי ה' בלי טעם והבנה, זוכים הם שגם השי"ת מקבל תשובתם בתורת חוק בלא טעם, במידה כנגד מידה, ועל דרך דברי הרבי ר' זושא זי"ע.

ויש להסמיך לזה את דברי הר"ן בדרשותיו (דרוש א') עה"פ (דברים ד, ו-ח) ושמרתם ועשיתם כי היא חכמתם ובינתכם לעיני העמים אשר ישמעון את כל החוקים האלה וגו' כי מי גוי גדול אשר לו אלוהים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קראנו אליו ומי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים כו'.

ולכאורה שאלה גדולה יש כאן, וכי מתוך שמירת החוקים שאין להם טעם הנראה לעין ניכרת חכמתם ובינתם של ישראל לעיני האומות, הא אדרבה בעיניהם נראה עם העושה דברים משוללי הבנה לעם סכל וחסר דעה.

ומתרץ הר"ן כי הפסוק הזה נקשר ונמשך עם הפסוק שלאחריו 'כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו', והיינו שהגויים בראותם שהם צועקים ואינם נענים, ומאידיך ישראל זוכים שיענה להם השי"ת בכל קראם אליו, אזי מבינים הם שהדבר המזכה את ישראל בהשראת השכינה ובקרבת אלוקים אליהם הם דווקא אותם החוקים שהם מקיימים בלי טעם.

דהא שאר המצוות השכליות כגון איסור גזל ורציחה וכדו' ישנן הנהוגות גם אצל אוה"ע. אבל חוקי התורה שהם ללא טעם כגון פרה אדומה, הם לא קיימי אצל הגויים כלל, בזה נתייחדה רק תורתנו הקדושה.

ומזה מבינים הגויים שכאן טמון סוד כוחם של ישראל, בקיום חוקי ה' בלי טעם והבנה בדרך הטבע, שבזכות זה דבק העניין האלוקי בהם, ובכוח זה הם זוכים לקרבה מיוחדת אצלו ית' ופועלים בתפילתם דברים למעלה מדרך הטבע, מה שאין בכוח אף אומה בעולם.

זהו שאומר הכתוב כי כאשר רואים הגויים כי 'כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו', אז מבינים הם 'כי היא חכמתכם ובינתכם', כי מה שבני ישראל השכילו לקיים ה'חוקים ומשפטים צדיקים', אף שאין להם כל השגה שכלית בהם, זאת מעלתם ועדיפותם על פני כל אוה"ע, עכ"ל ק.

ובדברים האלו יתחזק הבניין האמור, שבזכות שישראל מקיימים את חוקי ה' בלי טעם והבנה, זוכים הם שהקב"ה גומל להם במידה כנגד מידה ומקבל את תשובתם בתורת חוק בלי טעם, וזאת סגולתם ומעלתם המיוחדת של בני ישראל לפניו ית'.

פסה על שום מה?

בעת רעוא דרעווין בשבת פרה העעל"ט בבית מדרשנו 'תפילה למשה' בני ברק

פרשת פרה

בירושלמי מגילה (פ"ג הלכה ה') רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינה בדין הוא שתקדים החודש לפרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן ובשני נשרפה הפרה ולמה פרה קודמת שהיא טהרתן של כל ישראל.

והנה כדי לבוא להתחדשות צריכים לטהרה מדברים המנגדים להתחדשות, היינו למחיית עמלק, ויש סדר לזה, קודם פר' שקלים לבטל את השקלים של המן עשרת אלפים ככר כסף, כמבואר בגמ' מגילה יג ע"ב אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד המן לשקול שקלים על ישראל לפיכך הקדים שקליהן לשקליו והוא נדבת הלב של ישראל.

ואח"כ פר' זכור לזכור את אשר עשה לך עמלק אשר קרך בדרך ומבואר ב'בית אהרן' ג' פירושים של קרן: א' מלשון קורה שמכביד את המצוות כקורה על הראש, ב' מקרר את ליבן ישראל מן המצוות, היינו מבקש לתעב אותם באמצע, ג' לשון טומאה היינו שרוצה לתעב את ישראל מכף רגל ועד ראש, ר"ל. ועל זה בא פרשת פרה לטהר את ישראל מטומאת מת.

ומבואר בספה"ק 'שפת אמת' בשם זקינו החידושי הרי"מ שהוא הסתלקות חיות הפנימית והעצה להיות בטל כעפר ואפר וע"י זה מתחדש החיות. ולכך פ' החודש מגיעה אחר כך, אבל הביטול צריך להיות עפ"י דרך התורה ולא שיבוא לידי יאוש ח"ו וליפול לעצלות ועצבות ח"ו.

כמובא בספה"ק ישמח ישראל בשם הרה"ק רבי משה אליקים בריעה מקוזניץ זיע"א כתית למאור ולא כתית למנחות. פ' אף שהזהרתך להיות כתית הוא רק למאור, שתאיר ותתלהב ע"י הכנעתך בעבודת הבורא ית"ש ותתקן מעשיך ולא כתית למנחות מלשון מונח ותתיימש עצמך שזו עצבות ולא הכנעה עכ"ל. וזה מה שכתוב בתורה בענין טהרת אפר פרה מים חיים והוא הארת התורה אל כלי וצריך כל איש ישראל להיות חזק ותקיף בכח התורה וזהו עץ ארז ובצירוף הכנעה שהוא אזור. ונדמה תורה למים שיורדים למקום נמוך היינו מים חיים אל כלי שהוא כלים שבורים שמשתמש בהם השי"ת כמ"ש אשכון את דכא, וע"י צירוף ב' אלו זוכין לטהרה.

והנה בספה"ק ישמח ישראל מתייחס אל הקושיא שמובא בספרים הקדושים על שמכונה מצות פרה אדומה חוקה. הלא ברש"י מובא מר' משה הדרשן טעם תבא אמו ותקנח צואת בנה לכפר על מעשה העגל, ומבאר מה שאמר הרה"ק ר' יצחק מווארקא כי חטא העגל בא ע"י חוסר אמונה והתיקון על זה לעשות מצות ה' ע"י אמונה אפי' לא מבינים את הטעם, וזה פרה אדומה שאין מבינים מטרה טמאים ומטמא טהורים.

אמנם משה רבינו שלא היה בחטא העגל אמר לו הקב"ה לך אני מגלה טעם פרה ומשום זה בכל פרה אדומה היה צריך להיות מפרה של משה שרק הוא ידע הטעם של פרה אדומה וזה התיקון שלנו לעשות בלי להבין כמו שאמר שלמה המלך ע"ה אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. נמצא הטעם שרש"י משום ר' משה הדרשן הוא לבאר למה צריך המצוה הזאת להיות חוקה. ובשם אביו הרה"ק ר' יחיאל זיע"א על הפסוק בתהילים טוב טעם ודעת למדני כי במצוותיך האמנותי, שדוד המע"ה ביקש מהשי"ת לדעת טעמי המצוות, כי במצוותיך האמנותי, כי אקיים את המצוות אפי' שלא אבין ע"כ אפשר לי כן לדעת טעמי המצוות כי יש ענין לדעת נפלאות מתורתך.

הנה החידושי הרי"מ מבאר בענין שדמא בן נתניה קיבל שכר על כיבוד אב שלו, שלא רצה להעיר את אביו, שהמפתח היה מונח תחת מראשותיו, וויתר על ממון רב למכור אבנים לאפוד. לשנה האחרת נולדה לו פרה אדומה, ונכנסו חכמי ישראל אצלו לקנות הפרה ואמר להם ידע אני בכם שאם אני מבקש מכם כל ממון שבעולם אתם נותנים לי, אלא אין אני מבקש מכם אלא אותו ממון שהפסדתי בשביל כבוד אבא. ולמה קיבל שכרו דווקא ע"י פרה אדומה, וביאר כי בזמן שהגוי הזה הפסיד ממון רב בשביל כיבוד אב, נעשה קטרוג גדול וכו', מה עשה הקב"ה, הראה לבעלי המקטרגים שמה שהגוי מפזר ממון רב משום כיבוד אב שזה מצוה שהשכל מחייב אבל ישראל מפזרים ממון רב על מצוה של חק שאין השכל מחייב.

הנה בענין פרה אדומה לטהר טמאים ולטמא טהורים באומר קדוש, מובא בספה"ק עירין קדישין מהרה"ק מרוזין זיע"א על פי מה שידוע

מהב"ח זצוללה"ה בבואו לעולם העליון לא מצאו בו שמץ חטא אשר יתחייב גיהנום, ואפי' לעבור על פתח גהינום. ובאו נשמות עשוקות בטענה שהם מחכים לב"ח כדי שיוציאם מגיהנום ומיד בא מקטרג והביא עבירה והוא כי פעם עבר בשוק ועמדה שם עגלה רתומה בשור וחמור שזה כלאים, ובעברו שם הב"ח נתעטש ועי"ז התחילו ללכת ולמשוך את העגלה. ועל חטא זה נגזר על הב"ח לעבור על פתח של גהינום [ולהוציא נשמות] וזה הפירוש לטהר טמאים היינו בכדי להוציא את הנשמות מהגהינום לטהרם על כן מטמא טהורים, היינו הב"ח שיעבור גהינום להוציא את הנשמות אעפ"י שעל חטא כזה לא מגיע עונש גהינום.

רש"י הק' זאת חוקת התורה לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתוב בה חוקה גזירה היא לפני אין לך רשות להרהר אחריה ע"כ, מובא בספה"ק אורח לחיים מהרה"ק ר' אברהם חיים מזולאטשוב זיע"א תלמיד המגיד ממעזריטש וכך לשונו:

ושמעתי בשם הרב הגדול בוצינא קדישא החסיד המפורסם מוה"ר יחיאל מיכל זלה"ה [מזולוטשוב] דקשה הלא יש טעם של ר' משה הדרשן תבא אמו וכו' שיכפר על עוון העגל, ותירץ דאיתא שהמלאכים בשתיים יכסו רגלם כדי לא להזכיר מעשה העגל, וזהו שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל מלשון אונאה ושואלים מה הטעם בכדי להזכיר חטא העגל, לפיכך אין לומר להם הטעם, אלא שזה חוקה וזה פ' הפסוק וידבר ה' אל משה לאמר זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר כתוב פעמיים לאמר, היינו לומר להם שזה חוקה [בספר תורת המגיד מזולוטשוב מובא גירסא שלשון מונין היינו אונאה זה מהרה"ק ר' יצחק מדראביטש זיע"א אביו של הרה"ק ר' מיכל מזולוטשוב זיע"א].

הנה מובא בבית אהרן: "בשבת פרשת פרה אמר שצריך להאמין שכשם שנטהרים באפר פרה ממש להקרבת הפסח ממש כמו כן נטהרים בזה"ז בקריאת פרשת פרה, כאו"א לפי מדרגתו להארת הפסח ולקדושת כל או"א לפי בחינתו בקדושה".

(בית אהרן עמוד קמד).

02-374-30-10
בחו"ל: 1718-506-9119

לימוד הלכה יומית כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ג' סעיפים ליום בקיצור שולחן ערוך - ניתן לשמוע בקול לעלוב

כל השוניה הלכות בכל יום, מבטח לו שהוא בן העולם הבא.

לימוד קיצור שו"ע ג' סעיפים בכל יום כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד יצא לאור מהדורה מיוחדת מאירת עיניים לחודש ניסן ניתן יהיה להשיג בעז"ה בכל בתי מדרשינו

חיי חיי יודוך

לרגל מלאת 18 שנים להסתלקותו של אבי מורי הגה"ח רבי שלמה מנחם וינשטוק זצ"ל, כ"ט אדר תשס"ו, הנני מביא בזה 18 סיפורי קודש - רובם במרסום ראשון - אודות רבוה"ק ששמעתי מפיו. הדברים כתובים כמעט מילה במילה כפי שסיפר לי אותם והשתדלתי לא לגעת סגנונו המיוחד. בכמה סיפורים הבאתים בגוף ראשון, כפי שסיפר הוא על עצמו, וחלק מהדברים הבאתי מהרשימות שכתבתי תיכף כששמעתי ממנו.

הקדוש והוא אומר לה "הייתי אצל הרבי שלי, הבית אהרן מקארלין והבאתי לך ממנו כסף".

למחרת נכנס אצלה יהודי ומסר לה 30 קערבלאך שהיו סכום כסף ניכר.

א

הרבי הברכת משה אמר פעם באמצע השולח"ט בבתי ורשא בזה הלשון: כאשר נסתלק הזיידע הרדצ"ש ונתעלה לעלמא דקשוט בגן עדן באו אליו הרבה מהצדיקים ורצו להתחלף איתו. הם יתנו לו את התפילות והתורות שלהם והוא ייתן להם את האכילה שלו. אבל הסבא לא הסכים!

ב

אדמו"ר הברכת משה זיע"א סיפר פעם בעת השולח"ט כי פעם אחת נסע הרבי רח"ש מחאנטשין לעיר אחת ושם המתין לו קהל גדול מאד להקביל את פניו, אך הוא התאונן כי תשש כוחו מלקבל אנשים וכי הוא מוכרח להינפש קימעא בטרם יכנס אליו ה"עולם". הסתגר אפוא באכסנייתו אך במקום לנוח הוציא גמרא מאמתחתו וישב ללמוד במתיקות רבה כשהוא פולט מפיו אנחות רווחה "איי, איי", כמו שרוחו שבה אליו לאחר מאמץ קשה. רק לאחר שלמד פרק זמן ניכר והשלים חוקו פתח את הדלת לרווחה כשהוא מכריז, "נו אחרי שחילצתי את עצמותי כלשהו יכולני לקבל את העולם". ורק הגבאים ידעו איך בדיוק בחר לנוח...

ג

האדמו"ר הרה"ק רבי נחומ'טשי מראחמסטריווקא שאל פעם את הרה"ח רבי משה אהרן בוקשפן זצ"ל מגדולי חסידי קרלין כמה זמן לוקח לו להגיד תהלים וענה לו, בערך שעה ועשר דקות עד שעה ורבע. נענה לעומתו רבי נחומ'טשי "לי לוקח 48 דקות להגיד את כל ספר התהלים".

ד

"דער זיידע רבי דוד" בשנה האחרונה היה מאד חלש ובאו להתפלל אצלו בבית, והיו מתפללים בחדר החיצון והוא היה מתפלל בחדר הפנימי ובשעה שהיו הציבור אומרים אז ישיר הוא היה מתעטף בטלית ותפילין, וכשהגיעו לקריאת שמע כבר היה יחד עם כל הציבור ביחד. וזאת מבלי שידלג על אף מילה אחת מקרבנות וקטורת ופסוקי דזמרה. שמעתי זאת - אמר לי אבא - מהרבי (הברכת משה) והרבי הוסיף והסביר לי כי אין בכך כל פלא, שכן כל הסיבה שאי אפשר להתפלל מהר היא מפני שיש חציצה בין המוח ללב. אבל אם הלב והמוח קשורים יחד ומחוברים בלי שום הפסק, אזי אין הגבלה למספר המילים שאפשר להוציא במהירות.

ה

סיפר לי אבא כי בשהותו בשבת חנוכה תשכ"ד אצל כ"ק הברכת משה זיע"א שהה שם הרה"ח הישיש רבי דוד זלצברג ז"ל מארגנטינה שזכה להכיר את כ"ק אדמו"ר הרשנ"ן זיע"א בשנות מגוריו בקראקא וסיפר לו את המעשה הבא.

פ"א נסע הרבי הרשנ"ן והתארך בעיירה ביאלעבערז'יג ובשהותו שם באו אליו בני זוג ושחו לפניו צערם הגדול על כי הם נשואים כבר 19 שנה ועדיין לא נפקדו בזש"ק ולכן בדעתם להיפרד. ביקש מהם הרבי להמתין עוד שלושה חודשים ורק אח"כ להחליט. וכך הווה. השניים שבו לביתם וגמרו אומר להיפרד בעוד שלושה חודשים. אך בתוך הזמן הזה, נפקדה האשה בפרי בטן לאחר י"ט שנים חשוכות ילדים ולאחר תשעה חודשים נולדו להם תאומים.

ו

בעת שהיה אבי ילד כבן 5 נטלתו אמו הצדקנית מרת מלכה עכסה ע"ה ונסעה עמו ועם אחותו הגדולה מרת מאטיל לפולין. כשהגיעה לקראקא נכנסה לביקור אצל אחיה הגדול רבה"ק הרשנ"ן זיע"א לאחר שלא ראתה אותו כמה שנים. בעת שנכנסה לחדרו וראתה את אחיה צנחה מתעלפת. לאחר שהתעוררה אמרה כי דימתה לראות את אביה רביה"ק הרדצ"ש זיע"א בחיים. כה גדול היה הדמיון בין האבא והבן.

ז

סיבת הנסיעה הייתה כי אחותו הגדולה (שעוד לא הייתה אז נשואה ואח"כ התחתנה עם הרה"ח המופלג רבי דוד משה שפיגל זצ"ל מגדולי חסידי טשורטקוב) חלתה ונוזקה לנינוח בעיר הבירה וינה שבאוסטריה. והנה בעת שהיו בוניה חלתה הנערה מאטיל בת ה"ח בדלקת קרום המוח שנחשבה אז למחלה קטלנית ואכן מצבה היה אנוש והגיעה עד שערי מוות. סבתי הצדקנית הייתה שבורה ורצוצה ממצבה הנורא של בתה. באותו לילה חלמה כי בא אליה אביה רביה"ק הרדצ"ש זיע"א ושאלה מדוע היא כה שבורה. ענתה לו, ואיך לא אהיה שבורה, בתי חולה אנושה. נענה אביה ואמר לה "איך זאג דיר צו אז דיין מאטאָלע וועט נאך זיין געזונט" (אני מבטיח לך כי מאטאָלע שלך עוד תבריא) ואמנם כך היה שהבריאה לגמרי וחיייתה אח"כ עוד שבעים שנה.

ח

בעת שהתה מרת מלכה עכסה בפולין הייתה דחוקה מאד בכסף והיו זמנים שלא הייתה לה אפילו פרוטה לפרוטה, ולפרנס את עצמה במלאכה כלשהי לא יכלה עקב היותה נתינה זרה. לילה אחד חלמה כי היא רואה את אביה

ט

בערב יום ב' אור ליום ג' י"ט אדר תשמ"ח סיפר לי אבא (שליט"א) זצ"ל מה שמע מר' שמואל אשכנזי (ז"ל, מגדולי חכמי ירושלים שנפטר בזיקנה מופלגת לפני כמה שנים), נכדו של הרה"ח הישיש רבי מיכאל הרמן זצ"ל. מחסידי הקרובים ביותר של "הזיידע רבי דוד" (כינויו של רביה"ק הרדצ"ש זיע"א בפי אנ"ש בכלל ופרט בקרב צאצאיו):

לפני כעשרים ושבע שנים (דהיינו בשנת תשכ"א) נשתדכו בנו של הרה"ח ר' אפרים איזק שהיה חתנו של הרה"צ רבי יוסף אדלר, נכדו הגדול של הרדצ"ש, עם אחותו של ר' שמואל אשכנזי. בעת ההיא סיפר לו ר' וקנו מיכאל, כי בחיי חיותו של הזיידע רבי דוד דיברו שידוך לבתו של ר' מיכאל הרמן עם אחיינו של הזיידע רבי דוד, בן אחותו הצדקת מרת שיינע עלקא הורוויץ, בהיות שילדיה היו יתומים מאביהם הרה"צ רבי שמעלקא הורוויץ שנפטר בגיל צעיר, וזקנתם הרבנית הצדקנית מרת מאטיל פייגא אשת כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי אלעזר מענדל גידלתם כבניה והייתה אחראית על חינוכם, אך בסופו של דבר לא יצא השידוך אל הפועל. נענה אז רבי דוד ואמר: עכשיו אין זה מתאים לר' מיכאל להשתדך עמנו, אך לפני ביאת המשיח כבר יסכים להשתדך אתנו.

ר' מיכאל שמר זאת בלבו שנים רבות עד אותו יום שהתארסה נכדתו בת בתו, עם בנו של ר' אפרים איזק, וכיוון שיצא השידוך אל הפועל סיפר את המעשה.

י

כ"ק מרן אדמו"ר הברכת משה זיע"א סיפר פעם בעת עריכת השולחן הטהור שאביו רביה"ק הרשנ"ן היה פעם במקום אחד עם אחד הצדיקים המפורסמים ועוד אנשים, ונתגלגלה השיחה אודות גדלותו של הרה"ק הפרנקפורטער זיע"א, ואותו צדיק אמר איזה ביטוי מסוים והוסיף שאינו מבין מהי גדלותו, ובאותו רגע הרים רביה"ק הרשנ"ן את רגליו ונמלט מן המקום כבורח מפני השריפה, לפליאתו של אותו צדיק שלא הבין מה קרה. אמר לו אחד הנוכחים, כלום אינך יודע שרבי שמעון הוא חסידו של הרבי מסטאלין? מיד החל אותו צדיק מרדף אחרי רביה"ק הרשנ"ן וצעק לעברו: ראשית, לא ידעתי שאתה חסידו, ולכן דברתי מה שדיברתי. ושנית, אם אתה חסיד שלו (שיכולים להיות לו כאלה חסידים בעלי מדרגה) אזי כבר אין לי כל טענות ומענות על הרבי שלך. אבל - הוסיף הברכת משה - לא עזר לו לאותו צדיק מאומה, ואבא המשיך לברוח ממנו ואף לא עצר ולא רצה לשמוע את דבריו.

(מכאן הכל כתוב בגוף ראשון) הרה"ח בעריש פינקוס ז"ל (מבאי ביתו של הרבי הברכת משה שנים רבות). היה בנעוריו "הויז בחור" של הרה"ק רבי חיים שמואל מחנטשין וסיפר לי כי ביום האחרון לפני הסתלקותו (י"ח טבת תרע"ו) על ערש דווי שכב הרה"ק בחולשתו במיטתו ופתאום פנה אליו ואמר לו "עוד יבוא זמן, בערך עוד כשלושים שנה שאומות העולם יתאספו יחד ויחליטו שארץ ישראל שייכת ליהודים וצריך לתת להם אותה. ומיד אחר כך הם יתחרטו אלא שהדבר כבר לא יהיה בידיהם!" (כאשר הדברים נאמרו טרם הוקם האו"ם ולפיכך לא הובן אז כלל איך יכולים להתכנס יחד אומות העולם. ואמנם כעבור 32 שנה ביום י"ז כסלו תש"ח הידוע יותר בכינוי הלוועזי כ"ט בנובמבר התכנסה עצרת האומות המאוחדות והחליטה להעניק חלק נרחב מארץ ישראל לעם ישראל ומיד אחרי כן התחרטו הגויים על נדבת לבם אך את הנעשה אין להשיב).

ומוסיף המשב"ק הרה"ח רבי שמחה קרקובסקי שליט"א כי בעת שהתפרסמה הידיעה על החלטת האו"ם נכנס רבה של בני ברק הגה"צ רבי יעקב לנדא זצ"ל אל הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין בביתו בתל אביב וסיפר לו את החדשות. נאנח הרה"ק ואמר "ומה השמחה הגדולה, וכי לכך צפינו? לקבל את הארץ מידיהם של הגויים? חיכינו לקבל אותה מידי של הקב"ה!"

אביו של ר' בעריש פינקוס היה הרה"ח המופלג ר' שלמה פינקוס שהיה דמות של חסיד "פארציטיש" וחסיד בלב ונפש של רביה"ק הברכת משה וממש בער מהערצה עצומה אליו דמתקרי בלשון חסידים "א פאברענטער חסיד" (חסיד שרוף). זכורני שהיה בא לביתו של הרבי בבית ורשא ואח"כ היה אומר לי שבא רק כדי לראותו איך הוא אוכל ודי לו בכך.

לאחר פטירתו של ר' שלמה, זמן קצר אחרי כן, נענה הרבי בעת השולח"ט ואמר "אז מיקומט אויף יענע וועלט רייסט מען שטיקער. אבער ר' שלמה איז גיווען גאר נישט ביי זיך. האט הער גיקענט לייזן דער אויף דער וועלט. קען הער לייזן אויך אויף יענע וועלט" (בתרגום חופשי: כשבאים לעולם העליון קורעים שם נתחים דהיינו מענישים קשות. אבל ר' שלמה היה אין ואפס בעיני עצמו ולכן היה ביכולתו לסבול בעולם הזה. ולפיכך יכול הוא לסבול גם בעולם הבא)

שמעתי פעם סיפור זה: אצל הרה"ק רבי מרדכי מטשרנוביל היה אחד מהאברכים שחלה פתאום במחלה קשה. שני חבריו האברכים נסעו מיד מהעיר בה התגוררו לטשרנוביל להזכירו לפני הרבי אך לפי תשובתו הבינו כי זהו זה... מיד חזרו לעיירה שלהם ואכן מצאוהו לחברם בפרפורי גסיסה. אך עוד שמעו אותו אומר: "לידי נמצא מלאך המוות ומפתה אותי לכפור בו יתברך ח"ו. אך הרבי שליט"א עומד על ידו ולא נותן לו להסיתני". ותוך כדי דיבור יצאה נשמתו. חזרו האברכים אל הר"מ מטשרנוביל וסיפרו לרבם מה שמעו מחברם והוא נענה ואמר: המשנה באבות (פרק ה, משנה י"ד) אומרת ההולך ואינו עושה שכר הליכה בידו. ופירושו

החסיד 'ההולך' ללמוד מרבו, אך הוא נשאר בבחינת 'אינו עושה'. להגיע לדרגתו של הרבי ועבודתו אינו יכול. מה 'שכר' יש לו? 'הליכה בידו' שבשעת הליכה שלו מן העולם הוא 'בידו' של הרבי.

(לגרסה ב': 'שכר הליכה'. מה שכר יש לו על הליכתו לרבו? 'בידו' שהוא מסור בידיו של הרבי.)

סיפרתי זאת לרבי (הברכת משה) והוא ענה לי "יא, א וודאי. אזוי איז דאס!" (כן בוודאי. כך הוא הדבר!)

בעת אירוסיו לא היה אבי הרה"צ רבי מרדכי דוד בארץ ישראל ובעת שדיברו בי נכבדות עם זוגתי בת הגה"צ המקובל רבי חנוך חיים הכהן זצ"ל ייצגו אותי רביה"ק הברכת משה זיע"א ואחי הבכור הגה"צ המקובל רבי משה יאיר זצ"ל. לאחר שכבר כתבו את שטר התנאים ביקש רביה"ק את הנייר וללא שאמר לי מילה וללא ששאל אותי לדעתי כתב בשולי הדף כי החתן מקבל על עצמו ללמוד עד החתונה (משך של שנת האירוסין) 4 מסכתות ביניהן כתובות, שבת, ומסכת כלה. כשהייתי חתן המשכתי להיכנס לביתו של אדמו"ר זיע"א בבתי ורשא בקביעות. יום אחד פנה אלי הרבי ושאלני על איזה תוספות בעומק מסכת שבת. מכיוון שלמדתי את המסכת כפי "שהחתייבתי" עניתי לשאלתו על אתר, וראיתי ארשת של קורת רוח על פניו של הרבי בראותו שאינני מבטל את הזמן ולומד את המסכתות כפי שכתב.

את הרבי ראיתי לראשונה בהיותי ילד רך בשנים כאשר יצאתי עם אמי הרבנית מלכה עכסה לפולין. זכורני כמו בחלום אברך משי עדין עם זקן מוזהב שאמרו עליו כי הוא בנו של הרבי (רביה"ק הרשנ"ן זיע"א) מנעורי בגיל 13 לערך נקשרתי בקשר נפשי אמיץ בו. הייתי פוקד את ביתו בבתי ורשא כמעט בכל יום והוא השפיע עלי השפעה עצומה לכל ימי חיי.

(כאן עצר אבי זצ"ל מלספר, ואני מביא את דבריו כפי שסיפר לי, מילה במילה, מה הייתה השפעתו של הרבי עליו, אבל אנו בניו ומכריז ידענו כי היו אלו הנהגות של חסידות ופרישות, שמירה יתירה מכל התגשמות ותאוות ואפילו המותרות, וזהירות מופלגת בכל מילה היוצאת מפיו).

מיד לאחר הסתלקותו של רביה"ק הרשנ"ן זיע"א, עוד בערב יום הכיפורים ניגשו זקני החסידים ובראשם הרה"צ רבי יעקב אשר קאפ זצ"ל והגה"ח רבי שמואל אהרן ובר זצ"ל ועוד, לבנו רביה"ק הברכת משה והגישו לו קוויטל, אולם הוא ברוב ענותנותו לא רצה ליטול את העטרה ובמשך מספר שנים לא רצה להנהיג את העדה. הציבור כולו ראה בו קדוש עליון ומלאך ה' אולם הוא המשיך בשלו. קמעא קמעא השתנה המצב. קראנו לו דער רבי וידענו שהוא האיש, אבל היה חסר איזה מכה בפטיש. ברבות הימים (בשנת תרצ"ז) היה זה ידידי ורעי ובן גילי, הרה"ח רבי יוסף מנחם וינשטוק, בן אחי הגה"צ רבי משה יאיר שאמר לי. עד מתי ימשיך כך הדבר. הרי לך יש השפעה עליו. תיכנס אל הרבי ותבקש ממנו כי יאות להתחיל לנהוג באדמורות, עם עריכת טיש'ן וכל היתר.

ואכן כך עשיתי. נכנסתי אל הרבי ואמרתי לו

שהעולם כבר מחכה שיקח את הרביסטעווע והנהגה לכל פרטיה ודקדוקיה.

ראיתי אז שהרבי חיכה כפי הנראה לאות משמים, כי מיד איך שאמרתי לו את הדברים, נענה בהסכמה לבקשתו של בחור בן י"ז, ואמר לי, "נו נו, תיכנסו לביתי בסעודה שלישית", ומני אז החל לנהוג בשולחנות בסעודה שלישית ואח"כ החל לערוך טיש'ן גם בלילות שבת. הראשית הייתה מצער אבל אחריתו שגתה מאד.

בתקופה הראשונה לכהונתו של כ"ק אדמו"ר הברכת משה זיע"א ניהל שולחנות ארוכים מאד, משך חמש-שש שעות כל טיש, ולפעמים אפילו שבע-שמונה שעות! בעבודת אש קודש. אך לא כל מוחא סביל דא ולא כולם יכלו להחזיק מעמד בטיש'ן הארוכים. אמרתי אז לרביה"ק זיע"א שאיאת בגמרא (גדה ט"ז ע"ב) אמרו לו תלמידי רבי כמה הארכת עלינו, אמר להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ז כדי שיאריכו ימיכם לעוה"ב. ומפרש"י הארכת - החמרת. ואמרתי לרבי שהקושיה היא למה היה לתלמידים לומר לרבי "הארכת", וצריכים לפרש "החמרת", היה להם לומר "החמרת"? אלא שבכוונה אמרו "הארכת", כי כנראה גם הוא עשה להם טיש'ן ארוכים מאד, במשך שעות רבות וזהו מה ששאלו אותו כמה הארכת עלינו, ועל זה ענה: מוטב שאאריך לכם בעוה"ז כדי שתאריכו ימים לעוה"ב, וסיימתי באוזני הרבי, "וזהו הסוד בעריכת השולחנות הארוכים של הרבי".

כששמע כ"ק אדמו"ר הברכת משה זיע"א את הדברים, ממש קרנו פניו מנחת וראיתי שנהנה שהחסידי שלו מביא לו סמך מן הגמרא על כוונתו הטמירה.

דבר פלא היה לי אתו פעם אחת. בגלל איזה נגיעה לא נכונה במתקן הזבל של העיריה שהותקן ליד ביתנו בשכונת בתי מונוקאטש נשבר המתקן שהיה עשוי משכבה דקיקה של בטון. נמצאה שם בשעת מעשה שכנה חילונית שראתה את הדבר ובשמחה רבה הזדרזה להלשין לעיריה על זוגתי שכביכול בכוונה שברה את המתקן הציבורי. הגיעה משטרה וגבתה עדות ואחרי כמה ימים קבלנו בדואר זימון לבית משפט בעוד ג' ירחים. מיותר לציין כי איממה ופחד נפלו עלינו, באשר באותם ימים של ראשית שנות המדינה (היה זה בערך בשנת תשי"ח) הייתה אווירה של סגידה לאליל המדינה ובית המשפט היה נוהג בכל חומר הדין בפגיעה ברכוש ציבורי.

שלוות נפשנו נטרדה מהדבר. החלטתי כי בהזדמנות הראשונה אלך אל הרבי ואזכיר לפניו על הדבר. ואמנם לא הרבה זמן לאחר מכן, התארס בן אחותי הרב ישראל שפיגל והאירוסין התקיימו כמדומני בבני ברק. באותם ימים לא הייתה תחבורה ישירה מירושלים לבני ברק והיו צריכים לנסוע לתל אביב, לרדת בתחנה מרכזית ומשם לנסוע לבני ברק. בהיותנו בתל אביב נסעתי לביתו של הרבי זיע"א ונכנסתי לפניו עם זוגתי להזכיר על הדבר. הרבי מיד הרגיע את חששותיה ואמר לה תקבלי על עצמך לתת לצדקה ג' פעמים בג' שבתות הבאות בעת הדלקת נרות 26 אגורות.

היא עשתה כך, ומאז ועד היום לא הגיעה שום הזמנה למשפט...

זכורתא דאהרן

סיפורים נפלאים ועובדות מאלפות לדמותו של
הרה"ח איש החסד המופלא, מתלמידיו של אברהם אבינו, דבוק ומקושר לרבוה"ק

הרה"ח רבי אהרן מענדל פיייעראייזן זצ"ל

שיחה מיוחדת עם הרה"ג ר' זלמן וייס שליט"א נכד כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע ור"מ בישיבת נייפעסט בורו פארק
לרגל יום השנה לפטירתו - ג' ניסן תשע"ג

מייסדו הרב פרענקל, שם היה מתפלל גם ר' אהרן מענדל. פעם בשבוע, בימי ראשון, היה ר' אהרן מענדל מכתת רגליו בבתי כנסיות באזור ואוסף צדקה עבור ה'הכנסת אורחים' של רבינו (באותה תקופה מצבו הכספי של ר' אהרן מענדל עצמו לא היה משופר, היה זה עוד לפני שהקים את ה'מושב זקנים' כדלהלן).

רבינו עצמו חי באותם שנים בדלות ועניות בלתי נתפסת, וכפי שהעיד ר' אהרן מענדל עצמו שבאחד הימים נכנס לבית רבינו וראה את הרבי יושב מעוטף בשמיכה עם גמרא ולומד, לפליאתו השיב לו רבינו שלא היה לו כסף לשלם את חשבון הגז לתנורי החימום, ולכן הוא מתכסה בשמיכה מחמת הקור הגדול.

סיפר לי הרה"ח ר' אהרן מענדל שבאחת הפעמים בהיותו בבית רבינו הגיעו כל כך הרבה יהודים נזקקים, עד שהוא ניסה לרמוז להם שאין ביד רבינו להכניס ציבור כה גדול לביתו, אך רבינו רמז לו מיד שלא יתערב ולא ישלח מכאן אף אחד.

אגב בעניין זה סיפר לי הרה"ח המפואר ר' מרדכי לוסטיגמן שליט"א מחשובי אנ"ש בארה"ב (שהיה מהעוסקים במצוה והיה הולך עם ר' אהרן מענדל לגייס כסף עבור ה'הכנסת אורחים' של רבינו) שפעם שאל את הרבי זי"ע איך הוא מכניס אנשים פשוטים כאלו לביתו, וכי אין זה מפריע לו שאנשים פשוטים וגסים מסתובבים בביתו.

אמר לו רבינו "וואס האב איך דא אין אמריקע? - וכי מה יש לי כאן באמריקה, הדבר היחיד שיש לי כאן שאני יכול לקיים מצוות 'הכנסת אורחים', וכי ברצונך שאבטל גם את זה?"...

מופת פלאי אצל רביה"ק ה'ברכת משה'

בשלב מסוים בחייו הקים ר' אהרן מענדל 'מושב זקנים' בעיירה בארה"ב, אך ראשיתו היה מצער, ההצלחה לא האירה לו פנים וקשיים מרובים ליוו אותו.

ליד מושב הזקנים הייתה לו דירה קטנה, באחד הימים הציע ר' אהרן מענדל לרבינו לנסוע לשהות באותה דירה כמה ימים למנוחה, רבינו קיבל את הצעתו ונסע לשם ובמשך כמה ימים שהה בדירה זו ולמד שם ביישוב הדעת ומנוחת נפש.

ביום האחרון לשהותו של רבינו בדירה, ביקש רבינו לגמול טוב למארחו ר' אהרן מענדל והביע את רצונו לבקר במושב הזקנים הסמוך שבבעלותו, היה זה דבר יוצא דופן מאוד, כי רבינו לא נהג להיכנס למקומות כאלו.

שתמיד היה מספר לר' אהרן מענדל דברים פלאיים על רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע וגודל כוחו וקדושתו, אמנם ר' אהרן מענדל לא שמע עד אז על 'לעלוב' והדברים לא דיברו אליו כל כך.

עד שפעם אחת קרא אותו חסיד ליהודי ארצישראלי נוסף ששהה באמריקה וביקש ממנו שיספר לו מעשה שבדידיה הוה עובדא, וסיפר לו אותו יהודי מעשה שהתרחש בימי מלחמת העולם השנייה, כשהנאצים ימ"ש ביקשו לכבוש את ארץ ישראל.

באחד הלילות, סיפר החסיד, קרא לי רביה"ק ה'ברכת משה' ואמר לי שהלילה לא אשן בביתי, 'הלילה תישן במלון'. כמובן שמילאתי הוראת רבינו והנה באותו הלילה הפציצו מטוסים את ביתי.

למחרת בבוקר ניגשתי אל רביה"ק להודות לו על המופת הגלוי, באותו מעמד הוספתי שהנני חושש לחזור הביתה, שמא שוב יפציצו אותי, אמר לי רבינו 'אל תדאג, פעם אחת הם הפגזו באי, יותר הם לא יפגזו', ואכן כדבריו כן היה, ויהי לפלא.

המעשה הזה תפס את ר' אהרן מענדל ואכן בפעם הבאה שהגיע לארץ ישראל נכנס אל רביה"ק שהתגורר אז בתל אביב ומאז דבקה בו נפשו ונעשה לאחד מגדולי חסידיו ומעריציו.

הכנסת אורחים בקראון הייטס

בשנת תשל"ג, כשהגיע בנו של רביה"ק ה'ברכת משה' - כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע לאמריקה התודע רבי אהרן מענדל לדמותו העילאית וקלט מיד כי ניצב הוא בפני סולם המוצב ארצה אך ראשו מגיע לגובהי מרומים...

ומאותו רגע בו עמד על גדלותו של רבנו, לא משה ידו של ר' אהרן מענדל ממנו. דף חדש נפתח אז בחייו, פרק שכולו רצוף מסירות והערצה לאותו צדיק, כאשר לצד כל עיסוקיו ומעשי החסד שלו התמסר והתבטל, כעבדא קמיה מריה, בפני רבנו זי"ע והשתדל לסייע לו בכל ענייניו.

בשנתיים הראשונות התגורר רבינו בשכונת 'קראון הייטס' בבית שהיה בבעלותו של ר' אהרן מענדל, ועד מהרה הפך ביתו של רבינו למוקד של 'הכנסת אורחים' בקראון הייטס, כשמי שעומד מאחורי אספקת כמויות המזון הגדולות הוא ר' אהרן מענדל (שניהל במקביל בביתו 'הכנסת אורחים' נוספת משל עצמו).

הרבי התפלל באותה תקופה בבית כנסת סמוך שנקרא בפי כל 'פרנקל'ס שוהל', על שם

בימים אלו ימלאו י"א שנים לפטירתו של החסיד המופלא, עמוד החסד, הרה"ח הבלתי נשכח ר' אהרן מענדל פיייעראייזן זצ"ל ששמו ודמותו חרוטים באותיות של זהב בספר דברי ימי חצה"ק לעלוב.

הרה"ח ר' אהרן מענדל נולד בקאשוי שבצ'כיה לאביו הרה"ח ר' מרדכי ז"ל, לאחר השואה בה הסתתר יחד עם ה'פרטיזנים' ביערות וניצל בנסי נסים, היגר לארצות הברית ובה פתח דף חדש בחייו, תחילה התגורר בויליאמסבורג ולאחר מכן עבר ל'קראון הייטס' - כאן התודע אל כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע ודבק בו, כפי שסיפר.

כל ימיו של ר' אהרן מענדל היו מסכת של חסד וגמילות חסדים ובמיוחד מצוות 'הכנסת אורחים' אותה קיים בהידור מרטיט נפש. "היה לו בית של כמה קומות ובכל החדרים ישנו יהודים מסכנים, חסרי בית, משולחים ועוד" שומעים אנו במהלך השיחה.

"הוא לא זכה להשאיר אחריו זש"ק, אך תמיד היה שרוי בשמחה והתרוממות נפש, שמחה יוצאת דופן. לאחר שהתאלמן, והוא במיטב שנותיו, הפקיר ממש את כל ביתו למען הכנסת אורחים, עד כי אפילו בחדרו הפרטי היו ישנים מדי לילה יהודים חסרי קורת גג.

"המקררים בביתו היו תמיד מלאים באוכל, עבור כל יהודי רעב שיזדמן לבית שיאכל לשועב נפשו. בשבתות היה מגיע לביתו ציבור גדול עוד יותר של אורחים, עשרות אנשים מכל הסוגים היו מסובים בשולחנו, ומנהגו היה ללמוד 'אור החיים הקדוש' עם כל הציבור ולהפליג בסעודת ליל ש"ק עד שעה מאוחרת, היה זה דבר בלתי רגיל".

לקראת היארצייט עורכים אנו שיחה מיוחדת עם הרה"ג בנש"ק רבי זלמן וייס שליט"א נכד כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, חתן חתנא דבי נשיאה הגה"צ רבי שמחה אברהם קורנרייך שליט"א, שזכה לקשר קרוב ומיוחד עם ר' אהרן מענדל ז"ל ושמע מפיו מכלי ראשון לא מעט עובדות יקרות המוגשים בזאת לראשונה, קראו ותחי נפשכם.

התקרבותו לרביה"ק ה'ברכת משה'

על התקרבותו לרבוה"ק ישנו סיפור מופלא כשלעצמו, פותח הרה"ג רבי זלמן שליט"א: עודו אברך צעיר לימים הקים ר' אהרן מענדל בביתו בשכונת קראון הייטס 'הכנסת אורחים', בה התארחו יהודים חסרי בית וגם משולחים מארץ ישראל.

אחד מהם היה יהודי ירושלמי מחסידי לעלוב

והיה ר' אהרן מנדל מתאר כי באותו ביקור נכנס הרבי לכל חדר וחדר במבנה, ומישש את הקירות בידי הק', ומאז אותו היום התהפך לטובה מזלו של ר' אהרן מנדל, מושב הזקנים התמלא פתאום בדיירים, כל החדרים היו בתפוסה מלאה באופן קבוע, ומני אז החל מצבו הכלכלי לעלות מעלה.

ובעניין זה שמעתי סיפור מדהים מבבל המעשה הרה"ח הישיש ר' אלימלך לויפער שליט"א, משרידי חסידי גליציה בארה"ב:

ר' אלימלך זה המכהן כחבר הנהלת כולל 'חיבת ירושלים' ונמנה על עסקני ישיבת טשעבין בארה"ק, התגורר באותם ימים אף הוא בקראון הייטס, הוא התפלל בביהמ"ד פונקל'ס בו התפלל רבינו והיה ידיד נאמן של ר' אהרן מנדל.

ר' אלימלך שיחי' זוכר היטב את הרבי זי"ע מאותה תקופה, בשיחתי עמו לאחרונה תיאר לי איך הרבי כבר באותן שנים היה ידוע כיהודי בעל מדריגה, הוא ישב כל היום ולמד בביהמ"ד מבוקר עד לילה (וסיפר לי עוד דברים נפלאים על הרבי ובהזדמנות אפרסמם בעז"ה).

באחד הימים הוגשה נגד מושב הזקנים של ר' אהרן מנדל הלשנה חמורה, ר' אהרן מנדל מיהר לשכור לעצמו עורך דין מומחה אלא שגם הוא הודיע לו מפורשות שכמעט אין סיכוי לצאת מתסבוכת כזו ללא עונש כבד.

כעבור כמה ימים הודיע עורך הדין לר' אהרן מנדל כי בעוד שבועיים יגיע ה'זימון' הרשמי מבית המשפט. ר' אהרן מנדל היה שבור מאוד, באותם ימים בדיק עמד ידיו ר' אלימלך שיחי' לנסוע לארץ ישראל מטעם תפקידו ככולל 'חיבת ירושלים'.

ביקש ממנו ר' אהרן מנדל שבביקורו זה ייכנס אל רביה"ק ה'ברכת משה' ויזכירנו לטובה שיינצל מהמשפט. ר' אלימלך נתן לו את הבטחתו שכך יעשה.

ואכן מיד בהגיעו ארצה החליט ר' אלימלך לנסוע לתל אביב למעונו של רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע לטובת ידיו, אך בהגיעו לחצר הקודש נודע לו שאי אפשר להיכנס אל רביה"ק בשום אופן.

בלית ברירה סב ר' אלימלך על עקביו והמשיך לשאר עיסוקיו וסידוריו בארץ ישראל, כעבור כמה ימים כבר סיים את כל ענייניו בארץ, ותיאר לי ר' אלימלך בלשונו שהיה לו 'ביכעלע' - פנקס מסודר שם רשם בדיק מה שעליו לעשות, ונוכח שעל הכול כבר סימן 'וי', מלבד השליחות אל רביה"ק ה'ברכת משה', הדבר העציב אותו מאוד שאינו יכול לבשר לידידו ר' אהרן מנדל שקיים את בקשתו.

ביום האחרון לשהותו בארץ ישראל נסע ר' אלימלך לכותל המערבי, בהגיעו לכותל הבחין בחבורה של יהודים מקיפה בהערצה איזה צדיק, כשהתקרב נוכח לראות שזהו רביה"ק ה'ברכת משה' שהגיע לכותל עם קבוצת חסידים.

ר' אלימלך ביקש לגשת מיד לרבינו ולהזכיר את ידיו ר' אהרן מנדל, אך הגבאים לא הניחו לגשת אל רבינו, עד שאחד מבניו של רבינו ה'ברכת משה' זיהה את ר' אלימלך והכירו כאחד ממקורביו של כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע.

ניגש אותו הבן אל אביו ה'ברכת משה' ואמר לו שיש כאן יהודי שדואג לבנו רבי שמעון

באמריקה, כששמע זאת ה'ברכת משה' נענה מיד בחביבות 'אזוי, הוא מקרב את בני ר' שמעון, תקראו לו'.

כמובן שמיד הזכיר ר' אלימלך את ידיו ואמר לרבינו "ר' אהרן מנדל, שתומך כל כך בבנכם, הרבי זי"ע, נמצא בצרה גדולה ויש לו משפט בעוד כמה ימים, הוא צריך ישועה גדולה וביקש להזכירו אצל הרבי'.

רביה"ק ה'ברכת משה' זי"ע בשמעו זאת הועמו פניו, עצם את עיניו למשך דקה תמימה ולאחר מכן אמר לו "סע לביתך, פאר אהיים ס'איז ארלידיקט - סע לביתך העניין כבר מסודר'.

ר' אלימלך לא ירד לסוף דבריו של רבינו וביקש 'שהרבי יתן לו ברכה'. רביה"ק ה'ברכת משה' חזר שוב על דבריו 'אמור לו שהעניין מסודר'. ושוב ביקש ר' אלימלך ברכה והפעם לא הגיב רביה"ק.

כשחזר ר' אלימלך לאמריקה קיבל אותו מיד ר' אהרן מנדל ושאלו מה היה, השיב לו ר' אלימלך 'הרבי אמר שהעניין מסודר - ארלידיקט'.

חלפו עוד כמה ימים ומשום מה הזימון לבית המשפט בושש להגיע... נקפו עוד ימים ושבועות, עורך הדין ניסה לגשש בזהירות מה עלה בגורלה של התביעה והתברר שהלא יאומן קרה, תיק התביעה פשוט נעלם.

"ארבעים שנה אני כבר בתפקידי" שח עורך הדין לר' אהרן מנדל בתדהמה, "דבר מוזר כזה מעולם לא היה לי, תיק תביעה שפשוט נעלם ממשרדי בית המשפט והתאדה כלא היה - כזאת לא ראיתי מעולם'.

החביבות המופלאה אצל הרבי

כל ימיו היה ר' אהרן מנדל מסור לרבינו באופן בלתי מצוי, ורבינו מצידו השיב לו בהכרת הטוב עד אין קץ על כל אשר עשה והתמסר למענו, בגילויי קירוב והערכה מיוחדים במינם.

בכל ביקור של הרבי באמריקה, לאחר שכבר היה רבי ומנהיג בישראל, ראו כולם את המקום המיוחד השמור בליבו של רבינו לר' אהרן מנדל כשאינו שוכח לו את חסד נעוריו, כשדאג לו במסירות בהגיעו לאמריקה, בכחינת 'ארץ לא זרועה'.

מי שראה את הכרת הטוב של רבינו לר' אהרן מנדל, ראה לעיניו המחשה חיה לדברי קדשו של רבינו עצמו בגודל עניין 'הכרת הטוב' (דברות קודש, פרשת חוקת) וזל"ק:

"ומידת הכרת הטוב היא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים לעובדו ב"ה מתוך הכרת הטוב אשר משפיע השי"ת ברוב טובו וחסדו, וכבר נודע בשערים מכ"ק מרן אאמו"ר זיע"א שהקפיד תמיד בענין זה של הכרת הטוב, להכיר בטובתו של כל אחד ואחד, וגם הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זיע"א היה מפורסם במידת הכרת הטוב שהיתה בו'.

כל אימת שהגיע ר' אהרן מנדל לארבע אמותיו של רבינו ראו כולם את החיוך והשמחה שהתפשטו על פני רבינו, הן מחמת הכרת הטוב שרחש אליו, והן בגלל ההערכה שרחש לו בגין מעשי החסד העצומים שלו.

בהזדמנות אחת הייתי בעצמי עד לכך, היה זה בהיותי פעם אצל ר' אהרן מנדל וראיתי שהוא

מתקשר אל הרבי זי"ע, הטלפון היה על רמקול וכך יכולתי לשמוע את הרבי עונה לו.

ר' אהרן מנדל קרא בחביבות ובבדיחות הדעת: "האם הרבי יודע מי מדבר כאן? - דער רעבע ווייסט ווער רעדט דא?" והרבי נענה מיד בחיבה "א וודאי, א וודאי, אהרן מנחם בן עלקא, איך האב אייך אינזינען יעדער טאג - אני זוכר אתכם במחשבתי כל יום..."

מצוות מעקה

סיפר לי הרה"ח ר' אהרן מנדל כי כאשר הרבי זי"ע עבר מקראון הייטס והגיע להתגורר ב'בורו פארק', סייע לו ר' אהרן מנדל לקנות את הבית הראשון בשדרת ה-8 אווניו, ואסף בעצמו כסף עבור קניית הבית.

באחד הימים הראשונים לאחר שהגיע רבינו להתגורר בבית זה הגיע ר' אהרן מנדל לביתו אך הרבי לא היה בבית, כששאל את הרבנית השיבה לו שרבינו נמצא על הגג למעלה.

טיפס ר' אהרן מנדל אל הגג ולהפתעתו רואה הוא את הרבי עומד עם עריבת טיט ולבנים, מורח לבנים במלט ומעמידם זו על זו, ר' אהרן מנדל השתומם למראה עיניו, אך רבינו השיב לו בפשטות:

"הרי מצוות עשה היא מן התורה וועשית מעקה לגגך, ועתה שבאה מצוה זו לידי איך לא אקיימנה בעצמי..." ואכן רבינו עצמו בירך ברכה והקים כמו ידיו את המעקה בגג ביתו.

ישועה כפולה

המעשה הבא מובא בספר הנפלא 'נאמנים ונחמדים' - שהוציא לאור לאחרונה הרה"ג ר' אליעזר זאבערמאן שליט"א מחשובי אנ"ש בבורו פארק, ששמע אותו מהרה"ח ר' אהרן מנדל:

באזור בית מדרשו של רבינו בבורו פארק התגורר יהודי מבני עדות המזרח שהיה מסובל בחבילין דמעיקין, הוא היה נגר במקצועו אך לא מצא פרנסה בתחום זה, וחי בעניות גדולה, הייתה לו גם בת שנישאה בזיוו"ש אך לא היו לה ילדים והדבר גרם להם לצער רב.

באחד הימים פנה אליו שכנו, ר' אהרן מנדל ואמר לו "בוא בוא, יש כאן צדיק ושמו רבי שמעון בידרמן, הבה נלך אליו לבקש ברכה שתיושע בכל העניינים". אותו יהודי לא רצה ללכת אל הרבי, אך זוגתו ששמעה את הדברים הביעה רצונה להתברך בעצמה מפי רבינו.

כיון שכך נענה ר' אהרן מנדל שעליו לבקש רשות מהרבי, שכן כידוע בדרך כלל לא היה מקבל נשים. ואכן לכבודו של ר' אהרן מנדל ומפאת הכרת הטוב אליו ניאות הרבי באופן יוצא דופן לברך אותה.

נכנסה אפוא הרבנית ע"ה לחדר ואותה אישה עמדה בפתח, מאחורי גבו של רבינו, ומיד פרצה אותה אישה בבכי והחלה לספר על מצבם הקשה. בתוך כך העמידה על שולחנו של רבינו כמה כלי כסף שהביאה עמה.

"אני לתומי" סיפר לי ר' אהרן מנדל בחיור, "חשבתי שהיא הביאה את הכלים כפדיון לרבינו, אך לא, היא ביקשה שהרבי יברך את הכלים והיא תיקח אותם לביתה, כדי שתשרה ברכה בבית'.

"רצנו כשי בחודש הזה"

"הנה אדם המקבל מתנה, שמח הוא בה בין אם היא פחותת ערך ובין אם היא יקרת ערך, מאחר והמתנה באה לו בחינם, כמאמר העולם 'א גישיינקטן פערד קוקט מען נישט אין די ציין' (סוס שקבלו במתנה אין בודקין בשיניו - כי מעלת הסוס ניכרת לפי שיניו).

"וזהו שאנו מבקשים רצנו כשי, שנהיה רצויים לפניו ית' כמו מתנה, שאין מדקדקין בה לראות אם היא פחותת או יקרה, כן ינהג איתנו השי"ת שירצנו גם כשחלילה איננו ראויים, וזהו רצנו כשי".

את ה'ווארט' הזה השמיע רבינו באוזני אותו יהודי כבדרך אגב, אך בינתיים כבר תפס הלה את עצמו מאליו, בדרך של כבוד, שאמנם יש 'יוצרות' למוסף של שבת החודש, שכן הפיוט 'רצנו כשי' נאמר ביוצרות למוסף לשבת החודש.

(אמנם החרוז 'רצנו כשי' נאמר גם בשבת שקלים וגם בשבת החודש, ואכן בדברות קדשו של רבינו נדפסה אמרת קודש זו בשבת שקלים, אך רבינו בחוכמתו, למרות שהייתה זו שבת שקלים, הראה לאותו יהודי את הפיוט ה'ווארט' ביוצרות לשבת החודש דווקא, כדי להאיר את עיניו בדרך כבוד).

היה זה שיעור בלתי נשכח עבורנו ב'הזירות בכבודו של יהודי אחר', איך מעמידים יהודי על טעותו בדרך הכי מכובדת, בעקיפין, שיתפוס עצמו מאליו, בלי לגרום לו שום אי נעימות ובושת פנים חלילה.

בעניין זה סיפר לי פעם הרה"ח ר' מאיר בעלז שליט"א שזכה לשמש בקודש אצל רבינו זי"ע בבחורות: כידוע מנהג מיוחד היה לרבינו באכילת הטשולנט בסעודת צפרא דשבתא, שלא להשאיר בצלחתו מאומה מהטשולנט.

לפיכך היו מביאים לפניו צלחת עם טשולנט והוא היה מוריד ממנה לצלחתו ואותה היה מסיים עד תומה, מפני כבודו וחשיבותו של מאכל שבת זה. אירע פעם אחת שהטשולנט לא עלה יפה והנוכחים בשולחנו של רבינו כמעט לא אכלו ממנו.

הרגיש בכך רבינו וחשש לכבודה של הרבנית, שלא תיגרם לה חלישות הדעת, ביקש אפוא שוב את הצלחת עם הטשולנט והוריד לצלחתו עוד ועוד וסיים הכול, ולאחר מכן ביקש ממשמשו הרה"ח ר' מאיר הנ"ל ואמר לו "לך אל הרבנית ותבקש עוד, אמור לה שאני רוצה עוד מהטשולנט".

נעימותי ואמר לי בחיך "חז"ל אמרו 'רוב גנבי ישראל - אזעלעכע גניבות מיינט מען, לכאלו 'גניבות' הם התכוונו".

הייתה זאת שבת מרוממת ורוויית התעלות, החקוקה על לוח ליבי עד היום וכבר סיפרתי על כמה עניינים מופלאים שהיו במהלכה, על ענוותנותו של רבינו שביקש בכוונה להתפלל בבית כנסת שאיש אינו מכיר אותו, וביקש מאיתנו שלא לגלות לאיש את זהותו וכו'.

בשבת בבוקר התפלל רבינו בבית המדרש דחסידי סאטמאר שם היה גם מקווה טהרה ורבינו הלך לטבול בו. כמובן שהוא ישב על ספסל פשוט כאחד האדם בירכתי ביהמ"ד ולא הסכים בשום אופן להפצרותיהם של הגבאים לשבת במזרח, בכיסא המכובד שהכינו לו. "סאיז מיר גוט דא - טוב לי כאן" אמר ונשאר במקומו.

אכן לתפילת מוסף הסכים רבינו לגשת לפני העמוד ואמר את ה'יוצרות' לשבת החודש (מנהג רבה"ק לומר היוצרות רק כאשר יש יוצרות במוסף). בדרכו חזרה לבית האכסנייה ליוו את רבינו כמה יהודים מבני המקום והתגלגלה השיחה בעניין אמירת ה'יוצרות'.

ונזרקה מפיו של אחד המלווים שלפלא הוא הדבר שבין ארבעת הפרשיות ישנן כאלו שיש להם גם 'יוצרות למוסף' כמו למשל 'שבת שקלים' ו'שבת פרה', אך לשאר הפרשיות יש יוצרות רק לשחרית.

אותו יהודי טעה כמובן, כי באמת גם לשבת החודש ישנם 'יוצרות' למוסף, ואילו לשבת פרה יש רק לשחרית. הבטתי על הרבי וראיתי שגם הוא הרגיש בטעותו של היהודי, אך עוד בטרם הספיק אחד מן הנוכחים לומר מילה ולתקנו, נענה רבינו מיד:

"ס'איז דאך דא עפעס ווארט - הרי יש איזה 'ווארט' על הפיוט 'רצנו כשי'".

ועשה רבינו עצמו כמפשפש בזיכרונו, "איך כתוב שם - ווי אזוי שטייט דארטן", ולבסוף אמר לאותו יהודי "כשנגיע הביתה אראה לכם בתוך הסידור - איך וועל דיר וויזן אינוועניג".

ואכן בהגיענו לבית האכסניה פתח רבינו את הסידור והראה לאותו יהודי את הפיוט 'רצנו כשי בחודש הזה, קל רם ונישא' ביוצרות למוסף של שבת החודש, ואמר לו רבינו את מאמר קדשו הידוע (נדפס בספה"ק 'דברות קודש') וז"ל:

"הגוי לא יקבל את ספר התורה בחזרה"

אחד הסיפורים המופלאים שהיו לר' אהרן מנדל עם רבינו זי"ע, הוא הסיפור עם 'ספר התורה', ומעשה שהיה כך היה:

בימי מגוריו ב'קראון הייטס' התיידד ר' אהרן מנדל עם גר צדק אמריקני שהיה 'מלומד' גדול ושימש בעברו כגלח - כומר. באחד הימים ביקש אותו גר צדק לתרום ספר תורה ור' אהרן מנדל הציע לו לתרום אותו לבית מדרשו של רבינו בבורו פארק.

סיפור נפלא ל'שבת החודש' על הזירות בכבודו של יהודי

מספר לנו הרה"ג רבי זלמן וייס שליט"א: היה זה בשלהי חורף תשס"ה, כחמש שנים לפני הסתלקותו של זקני כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע, עת הגיע לביקור בארצות הברית לרגל שמחה אצל אחד מצאצאיו שיחיו.

יהודי בורו פארק חרדו לקראת רבינו, המונים המונים צבאו על אכסנייתו וביקשו לזכות להיכנס לרגע קט, למסור 'קוויטל' לרבינו ולהתברך מפי קדשו. בשבת קודש נהרו רבבות אלפי יהודים לשולחנותיו הטהורים ומילאו את בית המדרש עד אפס מקום.

אכן רבינו בענוותנותו לא היה מסוגל לשאת את הכבוד הגדול ולקראת השבת השנייה, שהייתה 'שבת שקלים', הביע רצונו באופן נחרץ לנסוע לאיזה עיירה מרוחקת, לעשות בה את השבת הרחק מכל המולה ושואן.

זכור לטוב הרה"ח ר' בעריש שווימער שליט"א שדאג לרבינו לדירה בעיירת הקיט המרוחקת 'בייסוואדער', בה יש קהילה קטנה של חסידי סאטמאר. איש לא הורשה להתלוות לרבינו, אפילו בני המשפחה הקרובים התבקשו שלא להגיע לשבת זו.

היחידים שנסעו עמו היו בנו כ"ק אדמו"ר שליט"א מירושלים עיה"ק והמשמשים בקודש הרה"ג ר' שלמה זלמנוביץ שליט"א, הרה"ח ר' יעקב חיים אשנברג שליט"א, הרה"ח ר' יוסף שטיגליץ שליט"א, וכן הרה"ח ר' שמעון גולדברג שליט"א.

אך אני הרהבתי עוז וגמלה בלבי החלטה לנסוע לשבת ויהי מה, והרי לא בכל יום נמצא זקני הרבי כאן בארה"ב, סיכמתי מראש עם יהודי מחסידי סאטמאר מתושבי המקום שייתכן שאיאלץ לשהות אצלו בשבת, לקחת עמי צרכי שבת ונסעתי לשם.

החלטתי לבוא לתת לזקני 'שלום' רק חצי שעה לפני הדה"ג, כך שלא יהיה שייך לומר לי לנסוע בחזרה. לשמחתי הרבה כשנכנסתי לאכסנייה קיבלני הרבי בכזה מאור פנים, 'שלום עליכם, אזא חשובע גאסט - כזה אורח חשוב, בוא תיכנס', ומיד קרא לזקנתי הרבנית ע"ה ואמר לה לתת לי 'טועמיה', היא הכינה עבורי צלחת והרבי עוד הוסיף והוציא בטוב ליבו עוד ועוד ממה שהוכן לשבת קודש.

התנצלתי בפני רבינו על כך שהגעתי לכאן ללא רשות 'בגניבה' והרבי מיד פוגג את אי

ואכן רבינו נענה לבקשתו והאציל מברכתו שבעז"ה מכאן ואילך תשרה הברכה בביתם.

וסיים רבי אהרן מנדל: "אני יכול להעיד בפניך שאותה בת נפקדה עוד באותה שנה בילדים ואביה החל להצליח במלאכתו, קרנו החלה לזרוח עד שנעשה לעושר מופלג, עד כי כעבור כמה שנים הראה לי כמה בניינים יש לו בבורו פארק, בסביבות שלושים בניינים וחנויות שכולם שייכים לו..."

ר' אהרן מנדל שמע את הבקשה והתחלחל אבל הגוי לא ויתר. "השב לי בחזרה את ספר התורה, אם לא רע ומר יהיה גורלך"...

לא היו אלו איומי סרק. אותו 'גר' לשעבר הבטיח לסבך את ר' אהרן מנדל בעניינים משפטיים חמורים. בצר לו פנה ר' אהרן מנדל אל רבנו ז"ע שכאמור התגורר כבר בארץ ישראל וסיפר לו דברים כהווייתן.

"בשום אופן אל תשיב לו את ספר התורה" השיב לו רבנו בתקיפות והוסיף: "אל תירא ואל תחת, הוא לא יקבל אותו בחזרה ויהי מה"...

ה'מלוה מלכה' והחלום המופלא

כידוע עוד בימי שבתו בארה"ב החל רבינו לערוך מדי שבוע סעודת 'מלוה מלכה' בבית מדרשו ברוב עם והיה נזהר מאוד בקיום סעודה זו, עד כי בשנת תשמ"ה בטרם עלה לגור בארץ ישראל במשך שנה אחת, פנה אל כ"ק הגה"צ רבי אהרן ווידער זצוק"ל גאב"ד לינז, שהיה שכנו באותו הרחוב, 43 אווניו, וביקש ממנו שיערוך במקומו סעודת 'מלוה מלכה', כי סעודת מלוה מלכה היא שמירה לכל הרחוב, ועתה שהוא נוסע לאר"י בקשתו שהוא יערוך במקומו סעודה זו.

ואכן עד היום מתקיימת סעודת מלוה מלכה בקביעות בשני בתי מדרש ברחוב 43 בבורו

פארק, בלעלוב ובלינו, ושניהם מכוחו ומיסודו של רבינו ז"ע. (ובעניין זה אמסור דבר נפלא: בתקופת פרוץ הקורונה ל"ע כל בתי המדרשות באמריקה היו סגורים מחמת המצב, בית הכנסת היחיד שהיה פתוח ונערכו בו מדי שבוע סעודות 'מלוה מלכה' עם מניין יהודים הוא בית מדרשנו 'קהל בית דוד'.

באותם ימים כידוע כידוע לא היה רחוב באמריקה שלא היו בו אנשים שנדבקו במגפה ל"ע שרבים חללים הפילה, אך ראה זה פלא, הרחוב היחיד אליו לא הוזעקו כוחות ה'הצלה' לטפל בנדבקים רח"ל היה רחוב 43 בבורו פארק, בו שוכן בית מדרשנו, והרי רבינו ז"ע הבטיח ש'מלוה מלכה' היא שמירה על הרחוב (כולו).

בשנת תשמ"ז עם עלותו של רבינו על כס ההנהגה ועלייתו לארץ ישראל הטיל רבינו על מקורבו הרה"ח ר' אהרן מנדל להמשיך עם ה'מלוה מלכה' בבית מדרשנו בבורו פארק.

ואכן פקודתו של רבינו שמרה נפשו של ר' אהרן מנדל, הוא לקח על עצמו את המשימה ומדי שבוע היה מכין סעודת מלוה מלכה לתפארת, עם מעדנים ודגים מיוחדים ויקרים שהיה קונה במיוחד לסעודה זו, וטשולנט שהיה מכין במיוחד ל'מלוה מלכה'.

כמובן שהוא לא שכח להביא עמו את כל הנדכאים, היהודים הנשברים והמסכנים שהיו מתאכסנים בביתו. שמה של הסעודת 'מלוה מלכה' בלעלוב פקע והיה לשם דבר אצל 'משולחים' שהיו מגיעים לסעודה זו שכן ר' אהרן מנדל היה מחלק בה סכומי כסף נכבדים לצדקה.

גם לאחר הסתלקותו של רבינו ז"ע ביום הקדוש תש"ע המשיך ר' אהרן מנדל בעריכת ה'מלוה מלכה', למרות שהיה כבר מבוגר מאוד (הוא היה מבוגר יותר מהרבי) והמשיך עם עניין זה במסירות מעוררת התפעלות.

ובעניין זה שמור עמי סיפור נפלא: היה זה כאשר מוח"ז הרה"צ ר' צבי אלימלך קורנרייך זצ"ל,

מחותנו של רבינו (שעל קרבתו ומסירותו אל רבינו ז"ע יש לייחד יריעה בפני עצמה בעז"ה) נזקק לעבור טיפול רפואי מסוים ולאחריו היה עליו לשהות בבית הבראה לשיקום. באחד הלילות שהיתי אני שאבלחט"א לצידו, והנה עם בוקר פונה אליי זקני רבי צבי אלימלך ואומר לי בהתפעלות:

"זה עתה ראיתי בחלומי את הרבי ז"ע, הרבי הגיע ואמר לי שאמסור לך אהרן מנדל שלא יפסיק עם ה'מלוה מלכה'ס', שימשיך הלאה בעריכת הסעודות מדי שבוע"...

הדברים כמובן היו עבורי לחידוש גדול, זקני לא היה רגיל לומר דברים שכאלו. מיד לאחר מכן נטלתי את זקני לתפילת שחרית בבית הכנסת שבאותו מרכז רפואי והנה בהגיעי לשם פוגש אני את אחד מבאי ביתו הקבועים של ר' אהרן מנדל, יהודי שמשמים הגיע לטפל ביהודי חולה השוהה במקום.

ניגשתי אליו ושאלתי אותו אם הוא אמור לפגוש היום את ר' אהרן מנדל, כשהשיב לי בחיוב אמרתי לו "תמסור לו שר' צבי אלימלך קורנרייך חלם שהרבי ז"ע אומר לו שימשיך עם ה'מלוה מלכה'ס'".

כעבור כמה ימים פגשתי את ר' אהרן מנדל והוא סח לי בהתרגשות "דע לך שבדיק בשבוע שעבר חלפה במוחי המחשבה שהדבר כבר אינו לפי כוחותי, הקנייות, העריכה, הארגון, כל אלו דורשים כוחות מרובים, הגיע הזמן להפסיק עם המלוה מלכה'ס'.

"אבל עכשיו" סיים ר' אהרן מענדל, "אחרי שקיבלתי את המסר מהרבי ז"ע בחלום, התחזקתי והחלטתי אדרבה, לחזק ולשכלל את המלוה מלכה, להוסיף ולקנות עוד דברים"

ואכן, ר' אהרן מענדל המשיך בעריכת ה'מלוה מלכה' בבית מדרשנו עד פטירתו ביום ג' ניסן תשע"ג. יהיו הדברים לעילוי נשמת הרה"ח ר' אהרן מנחם ב"ר מרדכי זצ"ל.

היות ולא השאיר אחריו צאצאים מתבקש הציבור ללמוד משניות לעילוי נשמתו ביום היארציט.

כל השוּנה הַלְכוּת בְּכָל יוֹם, מִבְּטָח לֹא שֶׁהוּא בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא. שואלים ודורשים בהלכות הפסח שלושים יום קודם החג הצטרף למאות הלומדים ג' סעיפים בכל יום בקיצור שו"ע כתקנת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מתוך דברי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בעת ייסוד תקנת לימוד

...וזאת הקבלה שנקבל עלינו ובעז"ה עם הזמן תזכו לראות את גודל התועלת שתצמח בס"ד מקבלה זו, להרגיש את גודל הסיפוק וה'געשמאק' כשיודעים להתנהג כהלכה בכל צעד ושעל, כאשר יהודי בקי ויודע בהלכות שבכל יום ויום אזי יש לו פנים אחרות לגמרי, אין לשער ולהעריך גודל הדבר. (ר"ה שבט תש"פ)

היות והוצאות הגיליון מידי שבוע בשבוע כרוכות בטרחות גדולות ובהוצאות כספיות מרובות אנקש שכל אחד ואחד ישתתף בהוצאות הגדולות לזיכוי הרבים

זכות זיכוי הרבים יעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם ונחת מכל יוצ"ח

לתרומות: בנדרים פלוס ע"ש אהל מועד, או אצל הרב אהרן לוסטיג משב"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן וגו' ויאמר אל אהרן וגו' ואל בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר עזים לחטאת וגו' (ט, א-ג).

ולכאורה צריך ביאור למה אמר משה לאהרן שידבר אל בני ישראל, ולא דבר אליהם בעצמו. והענין בזה הוא לפי שהצדיק אינו יכול להעלות עמו את מי שנמצא בשפל המדריגה אלא אם כן יורד אליו תחילה, ואז יכול להעלותו יחד עמו, והנה בחטא העגל כבר ירד אהרן הכהן לאותה מדריגה שהיו בה כלל ישראל ולכך נבחר הוא להעלותם עתה בעת הקמת המשכן.

(תשל"ה)

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, ו).

ובתרגום יונתן בן עוזיאל כתב, אעברו ית יצרא בישא מן לבכון, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', ע"כ.

הנה מבואר בזה עצה נפלאה לזכות להתגלות השכינה הק', ואין צורך לחפש שאר עצות לזה.

זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט, ו). הענין הוא כי האדם צריך לקיים

ואת שעיר החטאת דרש דרש משה וגו' ויקצף על אלעזר ועל איתמר וגו' (י, טז).

וכתב רש"י ז"ל (במדבר לא, כא) לפי שבא לכלל כעס בא לכלל טעות שנתעלמו ממנו הלכות וכו' יעו"ש.

והענין הוא כי משה רבינו ע"ה כבר השלים כל עבודתו בעולם הזה, והיה מוכרח איפוא שיסתלק מן העולם, כי בלא עבודת ה' אין יותר צורך בחיים, לפיכך בא לכלל כעס, ונשארה לו עבודה לתקן מדת הכעס, ועל ידי כן נשאר עוד לחיות בזה העולם.

ואת שעיר החטאת דרש דרש משה (י, טז).

ובמסורה, דרש דרש חצי התורה בתיבות, דרש מכאן ודרש מכאן.

הנה מצינו לגדולי עולם שדרשו אמרות ופתגמין קדישין על מחציתו של פסוק באופן אשר לא היה לזה המשך בחציו השני של הפסוק, וזה הרמוז כאן דרש דרש חצי התורה, "דרש מכאן ודרש מכאן" דשפיר אפשר לדרוש ולומר תורה בחצי פסוק מכאן, ודרשה אחרת בחצי מכאן.

מצות ה' כפשוטה, רק משום שכך רצון ה', וכך ציוה עליו לעשות, ואפילו שעדיין אינו רואה אור על ידי קיום המצוות אין זה מענינו, והוא צריך לעשות ולקיים המצוות כפשוטן.

וזהו "הדבר אשר צוה ה' תעשו" בלא לצפות לשום התגלות, אלא משום שכך צוה ה', אולם לבסוף "וירא אליכם כבוד ה'" תזכו גם להתגלות ה' יתברך שמו.

(תשל"ד)

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח (ט, ז).

פירש רש"י ז"ל, שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת.

הנה איתא (עיי'ן סוטה ה, א) כל המתגאה אין אני והוא יכולין לדור בכפיפה אחת, והנה מעלת הכהונה היא בחינה גדולה, ואהרן החזיק את עצמו שאינו ראוי לכך, אמר לו משה למה אתה בוש, היינו, דמשום שאתה בוש ומחזיק את עצמך לאיני ראוי, לכך נבחרת, שעבודה זו נתנה באמת לאנשים שמחזיקין את עצמם בקטנות.

(תשל"ד)

דברות קודש

פרשת שמיני

ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ויקרא ט, ו). ובתרגום יונתן בן עוזיאל, ואמר משה דין פתגמא דתעבדון, אעברו ית יצרא בישא מן לבכון, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה'. וכן הביא באור החיים הק', מדרש בילקוט (תו"כ) וז"ל: זה הדבר, אמר להם משה לישראל אותו יצר הרע תעבירו מלבבכם ותהיו כולכם ביראה אחת, ובעצה אחת, לשרת לפני המקום וכו', ואם עשיתם זה וירא אליכם כבוד ה', ע"כ. גם כוונתו היא ואם עשיתם זה אזי מיד וירא אליכם כבוד ה'.

והנראה בדבריהם כמעשה הידוע עם הרה"ק רבי חיים דוד דוקטור, שזקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זיע"א החזירו בתשובה ואח"כ נתפרסם לצדיק גדול, ובשעה שהיה אצל רביה"ק רבי דוד מלעלוב וגמר בנפשו לשוב בתשובה שלימה, מיד פתח רביה"ק רבי דוד ודיבר עמו בענינים נשגבים בעבודת השי"ת, ושאלו הרה"ק רבי חיים דוד דוקטור הכיצד מדבר עמו מיד מענינים נשגבים אלו, הלא רק לפני זמן מועט היה שקוע רח"ל בעון, ועדיין לא תיקן עצמו כגון בכשרות וכדו', השיב לו רבי דוד מלעלוב, כי כן היה גם אצל בני ישראל במצרים, שכידוע היו שקועים במ"ט שערי טומאה, ועבדו רח"ל עבודה זרה, וכשנצטוו מפי הגבורה להקריב קרבן פסח, נפל רוחם בקרבם שעד כה היו עובדי עבודה זרה וכיצד יהיבו עוז לעלות בקודש ולהקריב קרבן פסח, אמר להם השי"ת (שמות יב, כא) 'משכו וקחו וגו' ושחטו הפסח' וכמו שדרשו רבותינו ז"ל (שמות רבה טז, ב) משכו וקחו לכם, כלומר

והנראה לומר דבימים הקדושים ראש השנה ויום הכיפורים יוצאים ישראל בדימוס ונקיים הם מכל סיג ופגם, והנה אמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה יא.) בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל, שהגאולה העתידה לבא במהרה בימינו תהא בחודש ניסן, ויש לומר דלכן לא קבעו את הימים הקדושים ראש השנה וכו' בחודש ניסן, ללמד שהגאולה העתידה לבא במהרה בימינו תהא גם אם לא יהיו זכאים ונקיים מכל סיג ופגם, וגם אם לא יזכרו ישראל עצמם כמו בימים הקדושים ר"ה ויום הכיפורים, אפ"ה יזכו לגאולה כימים ההם בזמן הזה.

וזהו גם מה שנקרא חודש ניסן "חודש אשר ישועות בו מקיפות" (מוסף לפ' החודש), מלשון (אבות ג, טז) והחנוני מקיף, שבו מקיף השי"ת לישראל וגואלם, והגם שאינם זכאים ונקיים מכל מעשיהם אפילו הכי ירחם עליהם השי"ת ויוציאם מאפילה לאורה.

(סעודת ר"ח ניסן תשס"ב)

רצנו כשי בחודש הזה, (מוסף לפ' החודש). פירוש, שאדם המקבל מתנה, שמח הוא בה גם אם היא פחותת ערך, מאחר והמתנה באה לו בחינם, וכמאמר העולם 'א גישינקטן פערד קוקט מען נישט אין די ציינ' (סוס שקבלו במתנה אין בודקין בשינוי - כי מעלת הסוס ניכרת לפי שינוי). וזהו מה שאנו מבקשים רצנו כשי, שנהיה רצויים לפניו ית', בין אם אנו ראויים ונעלים ובין אם לאו, כמתנה הנחשבת בעיני אדם גם אם אינה שווה כל כך.

(תשנ"ג)

משכו ידיכם מעבודת כוכבים וקחו לכם צאן ושחטו, פירוש שאמר להם השי"ת לישראל אך משכתם ידיכם מעבודה זרה, כבר אפשר לכם לקחת קרבן ולהקריבו לה', הרי שאך עוזבים את החטא מיד אפשר לעסוק בעניני עבודת השי"ת.

וזהו שהביא בתרגום יונתן בן עוזיאל אעברו ית יצרא בישא מן לבכון, רק תעבירו את יצר הרע מקרבכם, ומן יד יתגלי לכון איקר שכינתא דה', ומיד ממש תזכו לגלוי והשראת השכינה, וזהו גם המכוון במדרש שהביא האור החיים הק'.

עוד יש לדקדק במה שהביא האור החיים הק' הלשון אותו יצר הרע תעבירו מלבבכם, תיבת אותו מה באה ללמדנו. ואפשר לומר דהנה ידוע שלכל אחד יש ענין מיוחד אשר בזה צריך לתקן עצמו, וזהו אומרו אותו יצר הרע, פי' אותו יצר הרע המיוחד הבווער בלבבכם אותו תעבירו, ותהיו כולכם ביראה אחת, ובעצה אחת, לשרת לפני המקום וכו', ואם עשיתם זה וירא אליכם כבוד ה'.

(שבת התאחדות חברות הבהורים, שמיני, תשמ"ט)

פרשת החודש

החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה, (שמות יב, ב). לכאורה צריך להתבונן למה לא נקבע ראש השנה בחודש ניסן שהוא ראשון לחודשי השנה, ובאמת מצות סוכה אשר קיומה בחודש תשרי נתנו רבותינו ז"ל טעם לדבר כדי שיהא ניכר שאדם יוצא לסוכה לשם מצוה ולא מחמת החמה, אך ראש השנה היה ראוי שיחול בחודש ניסן.

ר"ח ניסן - סעודת ר"ח ניסן התשס"ב צפת

פועלים ישועות רבות בעניני פרנסה, טרח וכיתת את רגליו לעבר ראדאמסק, לאחר טרחה ויגיעה מרובה בא לראדאמסק, ומיד החיש פעמיו אל מקום מושבו של התפארת שלמה, בהכנסו פתח את סגור ליבו בבכי ובתחנונים על שפלותו ודלותו, השיבו התפארת שלמה יואיל נא מר לצאת מן החדר שהרי אמרו רבותינו שהעני חשוב כמת והנני כהן, נעגמה נפשו של העני עד למאוד, לא די שכיתת רגליו עד שבא לתפארת שלמה, אלא אף משהגיע אין הוא רשאי לעמוד במחיצתו, כעבור זמן קצר פנה אליו התפארת שלמה שוב באמרו, אמנם עני חשוב כמת, אבל אתה הנך חשוב כמת מצוה המותר לכהנים, ומיד ברכו ופטרו לשלום, כנראה שאותו עני היה צריך להיות לו עוד קצת עגמת נפש עד שיושע.

מפני מה באתם אלי והנחתם הקהל לבדם, השיבו התפארת שלמה כי בא לקחת שפע ברוחניות ולא עליו מוטל המלאכה לדאוג עבור כל הקהל, השיב לו הצאנזער רב, גבי משה רבינו מצינו שנאמר (שמות יט, יד) ויוד משה מן ההר אל העם, והביא ברש"י הק', מלמד שלא היה משה פונה לעסקיו אלא מן ההר אל העם, ולכאורה מה עסקים היו למשה רבינו ע"ה קודם מתן תורה, אלא הכוונה עסקיו ברוחניות, שלא הלך לעסקי הרוחניות של עצמו אלא אל העם להשפיע שפע קודש לעם.

דרכו בקודש של התפארת שלמה היה להשיב במליצות וכדו', ונודע בשערים עבודתו להשפיע פרנסה ועשירות לכלל ישראל, ופ"א היה עני אחד ששמע שאצל התפארת שלמה

הנה חודש ניסן הוא החודש הראשון לחדשי השנה, כמו שנאמר (שמות יב, ב) החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה, ויש להבין דאם כן מפני מה חל ראש השנה בתחילת חודש תשרי ולא בראש חודש ניסן שהוא ראש החדשים, והא שנקבעה מצות סוכה בחודש תשרי נתנו רבותינו ז"ל טעם שיהא ניכר שהציאה לסוכה מחמת מצוה היא ולא מפני החמה, אך ראש השנה היה ראוי שיחול בחודש ניסן, והנראה לומר דבימי ראש השנה ויום הכיפורים יוצאים ישראל בדימוס ונקיים הם מכל סיג ופגם, והנה אמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה יא, ב) בניסן נגאלו בניסן עתידין ליגאל, שהגאולה העתידה לבא במהרה בימינו תהא בחודש ניסן, לכן לא נקבע ראש השנה בחודש ניסן, ללמד כי הגם שלא יהיו כל ישראל זכאים ונקיים מכל סיג ופגם, אפילו הכי יזכו לגאולה השלימה העתידה לבא בחודש ניסן בב"א.

בשעה שסיבב רביה"ק רבי משה מלעלוב זיע"א במקומות ישראל בפולין לחזר אחר הוצאות הדרך במסעו לארץ ישראל, נלוה אליו תלמידו המובהק בעל ה'תפארת שלמה' זיע"א (אשר יומא דהילולא חל בערב ראש חודש ניסן), באחת מהעירות באו שני שוחטים אל רבי משה לעלובער עם חלפי השחיטה בידיהם על מנת שיבדוק אותם, ושלחם אל התפארת שלמה, בדקם התפארת שלמה ושיבא את כשרות החלפים עד למאוד כי שני השוחטים היו יראים ושלמים, והלך להראות לרבי משה לעלובער, וגם הוא התפעל מהסכינים ואמר: 'בטוחני שמחלפים אלו לא יצא טריפה', הדבר יצא מפיו, ואכן במשך כל השנה שאחר כך ראו השוחטים דבר פלא ששום בהמה לא נטרפה תחת ידם ויהי לפלא, והשוחטים נתייראו מאוד מעובדא זו כי בדרך העולם רגיל להיות כמה טריפות, ואילו כאן לא יצאה שום דבר טריפה תחת ידם.

כששאלו החסידים את רבי משה לעלובער על מי מניח אותם, החווה באצבעו לעבר התפארת שלמה, ואמר להם על אברך זה.

באחת מן השנים נסע התפארת שלמה אל הרה"ק מצאנו זיע"א לשהות אצלו בחג השבועות וקהל עדתו נשאר בראדאמסק, ובא לצאנו איזה ימים קודם שבועות, אמר לו הצאנזער רב

ועד החבורות החסידי לעלוב בארה"ק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בס"ד, ניסן תשפ"ד

פסח על שום מה?

בהתקרב אלינו הימים המבורכים חודש האביב החודש אשר ישועות בו מקיפות חג הפסח הבעל"ט נזכה כולנו יחד כהכנה דרבה ליום טוב לשמוע דברי אלקים חיים שיחת קודש

מעט"ר כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

המעמד יתקיים ביום שלישי ראש חודש ניסן הבעל"ט, בשעה 4:00 אחה"צ בשאטער הגדול

סדר המעמד

- 4:00 - תפילת מנחה בבית מדרש הגדול
- 4:30 - נטילת ידיים, סעודת ראש חודש ע"ג שולחנות ערוכים לכבוד התורה ולומדיה בשאטער הגדול
- 5:00 - כניסת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א לשאטער הגדול לעריכת טיש ראש חודש לבחורים

כולנו כאחד כאיש אחד נכין עצמינו להיות כלים הראויים לקבל ההארות החג וכגודל ההכנה כך גודל ההשפעה

בברכת א פריילעכן כשרן יום טוב
ואף החבורות

הרב אהרן גלבשטיין

פרשת שמיני

טבע אכזריות בגוף האדם וישראל עם קדוש צריכין להיות להם מדת החסד ולעתיד לבוא עתיד הקדוש ברוך הוא לדבר עם כל איש מישראל כמו שנאמר (יואל ג,א) ונבאו בניכם ובנותיכם, ונמצא כיון שהקדוש ברוך הוא ידבר עמהם ואיך שייך שהפה שאכל טמא ידבר עמו השכינה. וזהו הרמז **וידבר כו' לאמר אליהם**, הרמז שאני עתיד לאמר אליהם לכל אחד ואחד ולכן לא יאכלו דבר טמא.

קדושת לוי

וְאֵת הַחֲסִידָה (יא, יט)

פירש רש"י ז"ל חסידה זו דיה לבנה, ולמה נקרא שמה חסידה, שעושה חסידות עם חברותיה במזונות. וקשה אם כן מדוע איננה טהורה, כיון שעושה חסידות עם חברותיה [והלא לרמב"ן ז"ל (פסוק יג) העופות הטמאים הם בשביל האכזריות שלהם]. ויש לפרש, מפני שאינה עושה חסד עם כולם אלא עם חברותיה בלבד.

הרה"ק בעל חידושי הרי"ם מגור ז"ע, ליקוטי הרי"ם

וְאֵת הַחֲסִידָה (יא, יט)

פירש רש"י למה נקרא שמה חסידה, שעושה חסידות עם חברותיה במזונות (חולין סג.). שמעתי מאחי כבוד מו"ה ר' ישעיה נ"י בשם הרה"ק רבי ישראל מריזון ז"ע, שרש"י כתב הטעם על קריאת שם העוף "חסידה" מפני שעושה חסידות עם חברותיה. ולכאורה יפלא אם היא עושה חסידות מדוע היא עוף טמא ולא טהור. ואמר הרה"ק: מפני שטבע עוף זה הוא לעשות גמילות חסדים וטובות רק עם חברותיה למינה, אבל עופות שאינם ממינה היא דורסת והורגת. וזה שדייק רש"י בלשונו שעושה חסידות עם חברותיה דווקא, ולא עם שאר מינים.

ואמר הרה"ק ז"ל: וכן הענין עם אותם החסידים שדעתם נבערה, וסוברים שאין חיובם לאהוב ולגמול חסד רק עם אותם אנשים שנוסעים לרבה, ואם הם חסידים מרב אחר מתלוצצים עליהם, הם בבחינת חסידה שאינה ממינים הטהורים, אבל האיש הישראלי שרוצה לטהר עצמו צריך לאהוב כל איש ישראל, זה כזה.

עירון קדישין (השלם) בשם לקוטי שמואל

אֶךְ מֵעֵן וּבוֹר מְקוּהָ מִיָּהּ יִהְיֶה טָהוֹר (לו, א)

ופירש רש"י המחוברים לקרקע אין מקבלים טומאה. וזהו אף שיש חשש לאכול או לשכוב וכדומה עם החולה במיני חולאת רחמנא ליצלן שלא יזיק לו, אף על פי כן הנה אנו רואין בחוש, הטבילה במקוה שטובלין בו כל אדם בריאים וחולים אינו מזיק חלילה, והוא כי מקוה אינו מקבל שום טומאה ושום נגע.

דברי ישראל (מוד"ץ)

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶתְּךָ וּבְנֵיךָ אֶתְּךָ (י, ט)

הרה"ק מזידיטשוב ז"ע אמר בדרך צחות, רמז נאה מן התורה מתי יכול אדם לשתות משקה המשכר, והוא בפרשת שמיני בפסוק **"וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶתְּךָ"**, היינו שאל לו לאדם לשתות ולהשתכר מלבד: **"אתה ובניך אתך"** כשאתה מיסב עם בני ביתך בליל פסח ושבתות וימים טובים, וגם **"בבואם אל אהל מועד"** כשתבואו לקבל פני צדיק, **"ולא תמותו"** היינו בסעודת הודאה, **"חקת עולם"** הוא ברית מילה על דרך וחק בשאר, **"לדורותיכם"**, על סעודת נישואין לזרעו, **"ולהבדיל בין הקודש ובין החול"** יין קידוש והבדלה, **"ובין הטמא ובין הטהור"** בסעודות פורים עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, **"ולהורות את בני ישראל את החוקים"** הוא סיום הש"ס.

נמלצו לחיכי בשם אוצר שיחות צדיקים

וְאֵת שְׁעֵיר הַחֲטָאת דָּרַשׁ דָּרַשׁ מִשֶּׁה וְהִנֵּה שֶׁרָף (י, טז)

יש לפרש בזה בדרך רמז כי איתא **בכתבי האר"י ז"ל** כי בלימוד הלכה בכ"ד קשוטי הכלה על ידי שמקשין ומפרקין ובה משברין הקליפות וכו' עיין שם, וזה יש לומר שמרמז בפסוק **ואת שעיר היינו מלשון (ישעיה י"ג, כ"א) ושעירים ירקדו שם היינו קליפות, דרש דרש היינו על ידי שדורשים התורה, משה בבחינת דעת, והנה שורף** שעל ידי זה נשרפין ונבטלין כל השעירים והקליפות.

דגל מחנה אפרים

עוד ירמזו על דרך שכתוב **בזוהר הקדוש (הקדמת הזוהר) בספרא דא ספר הזוהר יפקון ישראל מן גלותא, וכמו שכתבתי בפרשת בשלח רמז מזה על התרגום ובני ישראל נפקין בריש גלי עיין שם, ואיתא רבי שמעון בר יוחאי היה בחינת משה וגם כי בכל דור ודור יש בחינת משה, וזהו **דרש דרש משה** היינו כשיגלה ויודרש מה שדרש כבר משה היינו רבי שמעון בר יוחאי ספר הזוהר אז **והנה שורף** היינו שיתבטלו כל הקליפות וממילא יהיה גאולה שלימה במהרה בימינו אמן נצח סלה ועד.**

דגל מחנה אפרים

וַיִּזְכֹּר ה' אֶל מִשֶּׁה וְאֶל אֶהֱרֹן לְאֹמֶר אֲלֵהֶם. דְּבָרוֹ וְכוּ' וְאֵת הַחֲתָהּ (יא, א-ב)

ויש לדקדק מאי **לאמר אליהם**, והנראה דהנה רש"י ז"ל כתב על פסוק (שמות ב, ז) האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות, שהחזירתי על מצריות הרבה לינק ולא ינק לפי שהוא עתיד לדבר עם השכינה לפיכך לא רצה לינק מטמא משום שעתיד לנבא לישראל מפי השכינה. **והרמב"ן הקדוש** כתב, מה שאסרה לנו התורה אלו הטמאים משום שאלו מולידים

וַיִּשָּׂא אֶהֱרֹן אֶת יָדוֹ אֶל הָעָם וַיְבָרְכֵם וַיֵּרֶד מַעֲשֵׂת הַחֲטָאת וְגו' (ט, כב)

ולכאורה צריכין לבאר, הפסוק מתחיל בלשון נשיאות וישא, ומסיים בלשון ירידה וירד. גם צריכים לבאר הקרי והכתיב של **"ידו"**. ונ"ל דידוע הצדיק מכונה בשם אהרן, והקרי הוא יד"ו והכתיב הוא יד"ו שניהם בגימטריא נ', רמז לנו"ן שערי בינה שהצדיק מחויב להמשיך על עם בני ישראל. וזהו מאמר הפסוק **וישא אהרן את ידו**, הצדיק ממשיך החמשים שערי בינה **אל העם, ויברכם**, שיברך את העם עם זה, ואז ממילא יתקן הכל.

וירד מעשות החטאת, דזאת ידוע, מה שהאדם הוא בשפלות מחמת חטאיו שחושב תמיד החטאים שלו שעשה היא מניעה אצלו מעבודת הבורא ב"ה. אך כשהצדיק מכניס לנו"ן שערי בינה כנ"ל, ממילא נתקן אצלו כל חטאתיו ונעשה הכל בשלימות הגמור, אז **וירד מעשות החטאת** מלחשוב בחטאתיו, ומסתלק ממנו השפלות הנ"ל. ולזה שפיר מתחיל בלשון נשיאות, רמז שהצדיק מנשא את ישראל כנ"ל, ולשון **וירד** גם כן מדוקדק. גם הקרי והכתיב של **ידו** הכל מדוייק היטב על נכון.

הרה"ק ר' אלעזר מקאזניץ ז"ע, לקוטי מהר"א

וַיִּזְכֹּר אֶהֱרֹן (י, ג)

וברש"י קבל שכר על שתיקתו. בעת שנסתלק הרה"צ ר' אהרן ז"ל בנו של הרה"ק ר' דוד מסקווירא **זצוק"ל** על פני אביו בעודו צעיר לימים, היה המשבר איום ונורא כאשר הניח אחריו ט"ו יתומים צעירים, נכנס אחד מהחסידים לנחם את הרה"ק אדמו"ר מהר"ד ואמר לו שצריכים לקבל באהבה. ענה הרה"ק ואמר: וכי אתה סובר שאין אנחנו מרגישין בצרה, מ'פילט, ס'רייסט דאס הארץ, און מ'שווייגט. ועל כן כתב רש"י על **וידום אהרן שקיבל שכר על השתיקה**, שלא יאמרו שלכך שתק מפני מיתתם מסני שמייתתם לא בלבד אותו ולא ציערו, רק באמת נצטער מאד, ואעפ"כ שתק, ועל כן קיבל שכר על השתיקה.

מאורי אור

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶתְּךָ (י, ט)

בשם הרה"ק הר"ר **בונים מפרשיסחא זצ"ל** כתיב (במדרש ויק"ר פי"ב) הדא הוא דכתיב פקודי ד' ישרים משמחי לב, (תהלים י"ט) דקשה למה מנעה התורה מהם היין הא השמחה בא מהיין ויין ישמח לבב אנוש (תהלים ק"ד) והכהן הוא העובד וצריך להיות בשמחה. ועל זה כתב המדרש הדא הוא דכתיב פקודי ד' וכו' דהתורה גזרה למנוע מהם היין, א"כ מקיימי מצות הן במה שנמנעו מייין ומזה בא להם השמחה כי פקודי ד' ישרים משמחי לב. והבן.

שיח שרפי קודש

הרב אהרן גלבשטיין

הרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע א' ניסן תרנ"ב

ואלה תולדות

הרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע היה בנו של הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל ממאגלניצא בן בתו של הרה"ק רבי ישראל המגיד הקדוש מקאזניץ זי"ע. בנוסף לכך היה נינו של הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע כי אביו הרה"ק ממאגלניצא היה חתנו של הרה"ק רבי אלעזר מליזענסק בנו של הרבי ר' אלימלך זי"ע.

בזיוור היה חתנו של הרה"ק רבי ירחמיאל מפשיסחא בנו של היהודי הקדוש זי"ע, ובזיוורש לעת זקנותו היה חתנו של הרה"ק רבי חיים שמואל מחענטשין זי"ע.

בתו מזיוור היתה נשואה להרה"ק רבי יחיאל יעקב מקאזניץ זי"ע (בן הרה"ק רבי אלעזר בהרה"ק רבי משה אליקים בריעה בן המגיד הקדוש מקאזניץ זי"ע), בנו היה הרה"ק רבי ירחמיאל משה מקאזניץ, ובתו היתה נשואה להרה"ק רבי נתן דוד מפארציווא (בן הרה"ק הדברי בינה מביאלה), ובזיוורש נישאה להרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע ממנו נולד להם הרה"ק רבי ישראל מסטאלין - הפרנקפורטר זי"ע בנו מזיוורש היה הרה"ק רבי קלונימוס קלמיש מפיאסצנא הי"ד זי"ע בעל 'חובת התלמידים' ועוד.

המשפט שנעלם

איש אחד מחסידי גראדזיסק היה לו משפט קשה, ונסע אל הרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע עם פתקא ופדיון וככה הרבה לפניו. אמר לו הרב הקדוש, נראה בעיני שתסע לווארשא, ולא אמר לו מה לעשות שם. ונסע האיש לווארשא, וכאשר סבב בשוק תפוש ברעיוניו, כי לא ידע לשית עצות בנפשו אנה לפנות, והנה נער ערל אחד נושא כתבים, ואמר לאיש, עברי, קנה לך את הכתבים, ולא רצה האיש. אולם כאשר הפציר בו הנער הערל התבונן בכתבים, וירא והנה הם הכתבים של משפטו. ואמר אל הנער, הכתבים אינם שוים כלום, אולם אתן לך בעדם דבר מועט ואשרוף אותם תיכף ומיד לעיניך. וכן היה כי קיבל הנער ממנו דבר מועט והאיש שרף תיכף את הכתבים. והמעשה היה, כי נשאו את הכתבים מבית המשפט לתתם בבית אחר ונאבדו בדרך, וממילא לא היה לו שום משפט.

ספרו של צדיקים

הסגולה הפלאית שסילקה את העכברים

פעם בא לפני הרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע אומן עושה חגורות, והתאונן לפניו שזה איזה זמן שנראים בביתו עכברים שלא כדרך הטבע ומפסידים סחורתו, וכבר העתיק דירתו למקום אחר וגם שם הוא כן. ועשה כל הפעולות עם קמיעות וכדומה והכל ללא הועיל והתמרמר מאד לפני הרה"ק זי"ע. ואמר לו הרה"ק שיקח 'לבונה' מארץ ישראל ויעשן הבית, ובא האיש לביתו ועשה כן, ושוב לא

מדברי תורתו על פרשת השבוע

זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צָנָה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וַיֵּרָא אֵלֵיכֶם כְּבוֹד ה' (ט, ו)

או יבואר על פי מה שפירש בספר 'עבודת ישראל' המשנה 'ויהי מורא שמים עליכם', היינו שיהיה לכם בחינת יראה של הקב"ה, והוא יראה מתוך אהבה, כי הנה כתיב 'והלכת בדרכיו' שידבק האדם במדותיו של הקב"ה, ולכאורה איך שייך יראה בהקב"ה שידבק האדם במידת יראה, אך יראת הקב"ה הוא מתוך אהבה, שהוא א-ל חפץ חסד ורב טוב, וירא אולי יחטא האדם, והחטא ימנעהו מלקבל הטוב, וזהו 'ויהי מורא שמים עליכם', מורא של הקב"ה יראה מתוך אהבה, יהיה עליכם, וזה אפשר לרמוז כאן, זה הדבר ר"ל זה היראה, כי דבר הוא בחינת מלכות, כמו"ש בזוהר והוא בחינת יראה, אשר צוה ה' תעשו, היינו שתראו לעשות שתבאו לבחינת יראה זו, שתתחבר ביראת ה', היינו יראה מתוך אהבה כמו יראה של הש"ת, והאיך תגיעו לזה, גמר הכתוב ואמר וירא אליכם כבוד ה', היינו שיגיע אליכם יראה, ממה שתתבוננו שאתם בחינת לבוש לה' כנ"ל, והבן.

אמרי אלימלך

נראה ולא נשמע שם שום דבר רע. והאיש בא חזרה לגראדזיסק וסיפר בפני כל, הפלא הזה.

גן הדסים

צדיק גוזר

פעם אחת היה הרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע בקאזניץ ורצה לנסוע לראדום, וכבר עמדה מרכבה מוכנה אך לנסוע, והנה השמים התקדרו בעבים וירד מטר סוחף ולא היה באפשרי לנסוע. אמר הרב הקדוש לאחד מאנשיו, לך החוצה, ואמור, הרבי מגראדזיסק צוה שיפסק הגשם כי צריך לנסוע לראדום. ויהי כמצחק בעיני האיש, ודימה כי רבו לא אמר זאת רק בדרך בדיחותא. אולם כעבור איזה רגעים שאל הרב הקדוש את האיש, האם עשית כאשר צויתך. ושתק האיש. אמר לו הרב הקדוש עוד הפעם, צא ואמור הדברים אשר צויתך. ויצא האיש ואמר כדברים האלה, ומיד פסק הגשם, ונסעו לראדום. ויהי אך נכנס הרב הקדוש לראדום, חזר הגשם לאיתנו, והאנשים אשר נסעו אחריו נתלחלו היטב מהגשם.

ספרו של צדיקים

על הדעות ועל המאות ועל הפאות

סיפר לי הרה"ח ר' נתנאל ראדזינער ע"ה, כשנסתלק הרה"ק ר' אלימלך מגראדזיסק זצ"ל נהווו שנים עשר רבי'ס ושלושה מהם על ג' עיקרים, על הדעות ועל המאות ועל הפאות. הרה"ק מאוסטראווצא זצ"ל נעשה רבי על הדעות, שכל הרבנים מחסידי גראדזיסק נסעו אליו. הרה"ק ר' ישראל (מגראדזיסק) זצ"ל

נכד הרה"ק ר' אלימלך, נעשה רבי על המאות (העשירים נסעו אליו), והרה"ק מפיאסצנא זצ"ל נתמנה לרבי על הפאות, שהפרומע (עם הפאות) נסעו אליו.

שיח זקנים (חלק ט')

עדותו של הרה"ק מצאנז עליו

עוד סיפר לי הרה"ח ר' נתנאל ראדזינער ע"ה, אבי זקני הרה"ח ר' חיים ווארשאווער ע"ה היה נוסע להרה"ק מצאנז זצ"ל מעיר לאדז, והתפלל בצאנזער בית המדרש בעיר לאדז. אחר כך נעשה גבול ואי אפשר היה לנסוע מלאדז לצאנז, נסע זקני להרה"ק מצאנז [ער האט זיך געשמוגעלט], וכשהגיש הפתקא להרה"ק מצאנז, אמר לו, הרי זקוקים לרבי ואי אפשר להמשיך לבוא לכאן. אמר לו הרה"ק מצאנז בזה הלשון על הרה"ק ר' אלימלך מגראדזיסק זצ"ל, דארט איז דא אן אייניקעל פון רבי'ן ר' אלימלך, אבער א רעכטער אייניקעל (היינו שראוי להיקרא נכד הרר"א), אבער א רעכטער אייניקעל, וחזר על דבריו שבע פעמים. מאז ואילך נסעו כל המתפללים בצאנזער קלויז לגראדזיסק, ונהפך מצאנזער קלויז לבית המדרש גראדזיסק.

שיח זקנים (חלק ט')

ההבטחה שהתקיימה עם לידת הרה"ק מפיאסצנא

עוד סיפר לי הרה"ח ר' נתנאל ראדזינער ע"ה, לאחר שנשא הרה"ק ר' אלימלך מגראדזיסק זצ"ל זוגתו השניה (בתו של הרה"ק ר' חיים שמואל מחענטשין זצ"ל) עברו שנים הרבה ולא נתברכו בזרע, אמרה הרבנית לבעלה הלא הבטחת לי בן זכר, ענה לה שהיא כבר מעוברת עם [דו ביזט שוין], וכן היה שהיתה אז מעוברת עם בנה הרה"ק מפיאסצנא זצ"ל, ואביו הרה"ק מגראדזיסק היה אז בן שמונים שנה, ונכדו הבית ישראל זצ"ל היה בן עשרים וארבע שנים (אחי הרה"ק מפיאסצנא, ה"ה הרה"ק ר' ישעיה ז"ל, היה צעיר ממנו בשנה).

שיח זקנים (חלק ט')

הוראתו של הרה"ק ר"מ מפרמישלאן

כשהיה הרה"ק ממאגלניצא זי"ע עם שני בניו, הרה"ק רבי יעקב יצחק מבלענדוב זי"ע והרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע אצל הרה"ק רבי מאיר'ל מפרמישלאן זי"ע, אמר הרב הק' מפרמישלאן, הנה שני בני מלך אחד היו מדיינים על דבר המלוכה, הבכור אמר, לי נאה למלוך כי אני הבכור, והשני אמר, לי יאתה המלוכה שאני נולדתי בעת שהיה אבי מלך, ונצח השני, לכן הרב הקדוש רבי אלימלך מגראדזיסק שנולד בעת שאביו הנהיג כבר נשיאותו הוא ישב ראשונה. והריח הרב הקדוש מפרמישלאן לפאות של הרב הקדוש רבי אלימלך זצוק"ל.

ספרו של צדיקים

התחדשות נפית

החדש הזה לכם אותיות מלך
תורה שבעל פה ולבנה מרמזים למלכות
מבקשים שלום קשתתמלא פגימה
זו התחדשות מעל דרך הטבע באיכות.

משולים אנו ללבנה מעצמנו כלום
הכל מהקב"ה הנקרא שמש
זו מדת מלכות כל יהודי זוכה להתחדשות
עם ישראל מעל השמש ושם יש חדש.

תורה פתפלה בכל פעם התחדשות
תענוג רחמי למעלה מרצון ה' הרשות
עם ישראל מתנהל שלא דרך הטבע
כמו יצחק נולד בניסן ונפת המשכן
ור"ה דוקא למלכי ישראל יודעים
רק הקב"ה הוא הגואל.

בכל קדוש לבנה יש כונה והבנה
להתחדשות והתגלות אלוקות אפלו בגלות
כל יהודי יודע שהוא כלום כמו הירח
וקל אורו הודו מגיע מהשמש האחרת.

חדש ניסן דגל יהודה חטר למלכות
ורק ב"ד מקדשים הלבנה בסמכות
הם קובעים חגים ומועדים
אם ראוי המולד שני עדים.

לעילוי נשמת
שלמה מנחם
וינשטוק זצ"ל
מרדכי דוד
בן הרה"צ רבי
נכד כ"ק אדמו"ר הרדצ'ש זיע"א
ששימש כבעל תפילה ובעל תוקע אצל
כ"ק מרן אדמו"ר הברכת משה זיע"א
וכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א
נלב"ע כ"ט אדר תשס"ו
תנצ"ה
הונצח ע"י בנו
ידידו הנכבד סמרא רבא
הרה"ג ר' **יאיר וינשטוק** שליט"א

ילקוט הליכות

ועניינים הנוגעים למעשה

הלכות ראש חודש

נערך ע"י הרה"ג רבי אהרן מרדכי גרין שליט"א - רב ומו"צ בקהילתנו

א. איסור עשיית מלאכה בראש חודש.

א. כתב השו"ע [סימן תיז ס"א] ראש חודש מותר בעשיית מלאכה, והנשים שנוהגות שלא לעשות בו מלאכה הוא מנהג טוב.

ב. כתב הטור [שם], דלפי שלא פרקו נזמיהם לעגל, ניתן להם ראש חודש ליום טוב.

ג. כתב המשנה ברורה [שם], דאנשים שאין עושים מלאכה, אין זה מנהג כלל.

ד. אין להסתפר ולגוזו הצפרנים בראש חודש, אפילו כשחל בערב שבת, כי כך ציוה רבי יהודה החסיד.

[מ"ב ס' רס סק"ז. ואפילו לילד חלאקה הורה הגר"ז אויערבאך להחמיר שלא לספרו כשחל היום הולדת בר"ח, הו"ד בשלמי מועד. כשחל ר"ח ביום שישי, כתב השע"ת בס"י רנא סק"ד, שיקצו הצפרניים ביום חמישי, דבאופן כזה אין להחמיר שלא ליטול הצפרנים בחמישי, והגה"צ רמ"א פריינד, נהג בכה"ג ליטול הצפרנים ביום רביעי. ואם צפרניו גדולים כתב הכף החיים בס"י רס סק"ב, שמוותר ליטול אפילו בר"ח, וכן פסק בספר אלף המגן ח"א סי"ב, דהן אמת שהמג"א מעתיק את צוואת רבי יהודה החסיד גם על קציצת צפרנים, יש אומרים שצוואתו היה רק על תספורת השערות].

ה. מנהג הנשים שלא לתפור ולא לסרוג בגדים בראש חודש. [ש"ת שבת הלוי ח"ו ס"ג, הליכות שלמה על ר"ח]. ואשה שמתפרנסת ממלאכת תפירה, אם היא עובדת באופן עצמאי, לכתחילה ראוי שתחמיר על עצמה ולא תתפור, ואם הם דחוקים בפרנסה, או שיש בזה צורך חשוב, כגון שתופרת בגדים לחתונה שאי אפשר לדחותו, מותרת לתפור, וכן אם היא עובדת במתפרה אצל אחרים, אין צריכה להחמיר על עצמה. [הוראת הג"ר מאיר סירוטה, ועיין בערוך השלחן שם ס"י שהתיר לעשות מלאכה לצורך פרנסה, ובא"א בוטשאטש מהדו"ת כתב, שמה שהתירו בחול המועד מותר גם בראש חודש].

ו. נוהגים הנשים שלא לכבס ולגהץ בראש חודש, אפילו כשחל ראש חודש ב' ימים. [הגר"ש אלישיב, הגר"ח קניבסקי, הגר"נ קרליץ, הו"ד במ"ב דרשו שם]. בשעת הדחק, יש מתירים לכבס במכונת כביסה. [כיון שאין בזה טירחא יתירא כביבוס ביד, מהגר"ז אויערבאך, הו"ד בשלמי מועד על ר"ח. ומש"כ "בשעת הדחק", הוספת ילקוט הליכות]. והוראת הגר"ח קניבסקי שאפשר להקל בזה רק אם הבעל מפעיל את המכונה, והגר"נ קרליץ הורה להחמיר בזה בכל ענין. [הו"ד במ"ב דרשו].

ב. מצוה להרבות בסעודת ראש חודש.

א. כתב השו"ע [סימן תיט] מצוה להרבות בסעודת ראש חודש. וכתב המשנה ברורה, דאף על גב שאינו מחויב לאכול בראש חודש סעודת פת, כל המוציא מעות על סעודת ראש חודש ואוכל ושותה בו בטוב הרי זה משובח, ואיתא במדרש, דכל מזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה עד ראש השנה, חוץ ממה שמוציא בשבתות, וימים טובים, וראשי חודשים, וחול המועד, ומה שהתינוקות מוליכין לבית רבן, אם מוסיף מוסיפין לו ואם פוחת פוחתין לו.

ב. כתב המשנה ברורה [שם] מה שמרבה בסעודה ביום לכבוד ראש חודש די, ואין צריך להרבות גם בלילה. ונוהגים המדקדקים כשחל ראש חודש ביום חול, להוסיף מאכל אחד יותר מבכל הימים לכבוד ראש חודש, וכשחל בשבת, מוסיפים מאכל אחד יותר מבשאר השבתות כדי שיהא ניכר כבוד של ראש חודש. [בשלמי מועד הביא שהגר"ז אויערבאך בנוסף למה שהוסיף עוד מאכל, הקפיד לאכול סעודה בשבת דוקא].

ג. מי שעשה סעודת ראש חודש רק בלילה, יש אומרים שיצא בזה ידי חובתו. [ערוך לנר בדעת המג"א, סנהדרין ע: ד"ה בגמרא].

ד. חתן וכלה שחל יום חופתם בראש חודש, אין מתענים בו, חוץ מראש חודש ניסן. [מ"ב ס' תקעג סק"ט].

ג. הליכה לבית החיים, הקמת מצבה, הספד, בראש חודש.

א. כתב בגשר החיים [ח"א פכ"ט סק"ה], המנהג לילך ביום היארצייט לבית החיים גם בראש חודש, ומה שכתב הכל בו שאין ללכת לבית הקברות בראש חודש, היינו כדי לקונן שם, אך לומר את התפילות והקדיש בלא הספד ובכיה מותר. ובפני ברוך [סל"ז] כתב שדוחים את הביקור לאחר ראש חודש.

ב. כתב בשו"ת מנחת יצחק [ח"ג ס' נא-נב] שלא להקים מצבה בראש חודש, דהמנהג שאומרים הספד בעת הקמתה, ואסור להספיד בראש חודש.

ג. כתב בגשר החיים [שם פי"ג סק"י] מספידים תלמיד חכם בפניו בראש חודש, אך אין להאריך בדברים. והוסיף [שם בס"ק יב] שגם להספיד אשת חבר בפניה בדברים קצרים מקילים בראש חודש, משום שיש לה דין תלמיד חכם בפניו.

ד. שכח לומר יעלה ויבוא בראש חודש.

א. שכח לומר יעלה ויבוא בראש חודש, במעריב בב' הימים, אינו חוזר, ולכן אפילו אם נזכר לאחר שאמר ברוך אתה ד' בברכת המחזיר שכינתו לציון שלא אמר יעלה ויבוא, יסיים הברכה, ושוב לא יאמר יעלה ויבוא, שלא יהא בכלל הפסק בתפלה כיון שבמעריב אינו חוזר כשלא אמר יעלה ויבוא. בשחרית ומנחה, אם נזכר קודם שהתחיל מודים, אומרה שם. ואם התחיל כבר מודים, כל שעדיין לא אמר את היהיו לרצון השני, חוזר לרצה ואומר יעלה ויבוא. נזכר רק לאחר שאמר את היהיו לרצון השני, חוזר לראש התפלה. אם נזכר רק לאחר שהתפלל מוסף, יש אומרים שאין צריך לחזור, ויש אומרים שצריך לחזור, ולכן יתנה לפני שחזור להתפלל בשביל שחרית, שאם הוא פסור שיהא נחשב תפלתו נדבה. [שו"ע ומ"ב סימן תכב ס"א].

ב. המסתפק אם אמר יעלה ויבוא בשחרית ומנחה, אם ברור לו שהיה בדעתו לומר יעלה ויבוא בעת התפלה, ונתעורר לו הספק כשעדיין לא סיים שמונה עשרה, חוזר לרצה ואומר יעלה ויבוא, ואם נתעורר לו הספק רק לאחר שסיים שמונה עשרה, וכל שכן לאחר זמן מופלג, אינו חוזר, דאינו בכלל ספק. ואם אין ברור לו שהיה בדעתו לומר יעלה ויבוא בעת התפלה, הרי זה בכלל ספק, שדינו לחזור, דמסתמא התפלל כמו שהוא רגיל בלא אמירת ההזכרה. [ע"פ מ"ב שם, וכה"ת, מורי הוראה].

ה. שכח לומר יעלה ויבוא במנחה דראש חודש ונזכר במעריב דמוציא ראש חודש.

א. שכח לומר יעלה ויבוא במנחה דראש חודש ונזכר במעריב דמוציא ראש חודש, אזי קודם שמתחיל תפילת התשלומין, יתנה שאם אינו מחויב בה שיהא לנדבה. [דיש אומרים דכשהחסיר הזכרה זו אינו נחשב כמי שלא התפלל לגמרי, אלא שחסר לו הזכרה, וכיון שאינו יכול להשלים ההזכרה, אינו חוזר ומתפלל].

ב. מי ששכח יעלה ויבוא במנחה דראש חודש שחל להיות בערב שבת, ונזכר במעריב דשבת, אין לו תקנה דבשבת אינו יכול להתנות. [שו"ע ומ"ב ס' קח ס"א, אולם בספר זה השולחן מהגר"ש דבליצקי ח"ב ע"ז כתב, דלכל הפחות יכוין לצאת בברכת מעין ז', וכן הורה הגר"י פישר זצ"ל].

ברכת מולא טוג המה ולגברית

ברגשי כבוד ויקר נשגור בזה מלא הטנא ברכות מאלופות ומרובבות קדם

הרה"ח רבי **חיים מרדכי געשטעטנער** שליט"א

חתן כ"ק אדמו"ר **מוהרש"א הכהן רוזנפלד** זצוק"ל

חדב"כ כ"ק מרן הברכת משה ולאביו ידידינו הנכבד

הרה"ח המפורא רבי **עזריאל נפתלי** שליט"א

לרגל שמחת הולדת הנכדה הגינה בת לבנו נכדו האברך החשוב לן בעומקה של תורה

הרב **אברהם ברוך שליט"א** יה"ר שיזכה לרוות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מולא טוג המה ולגברית

נדבת ידידינו הנעלה והנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, איש האשכולות ורב תבונות, איש חי ורב פעלים לתורה וחסידות, ישו רב לו בתורה וחסידות ליבו פתוח כאולם לזולת, שמו הטוב הולך לפניו, מחשובי ומפארי אנ"ש

הרה"ח המפורא ר' **אברהם ברוך בלז שליט"א**

לרגל שמחת הולדת הגינה נכד לבנו ידידינו הנכבד האברך החשוב לן בעומקה של תורה

הרה"ח ר' **ישראל שליט"א**

יה"ר שיזכה לרוות ממנה ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מולא טוג המה ולגברית

נדבת ידידינו הנעלה והנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, משכיל אל דל, ליבו פתוח כאולם לזולת, שמו הטוב הולך לפניו, מוקיר ורחים רבנן אוהב תורה ולומדיה, מסור בלוג' לחצר הקודש, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **ישראל יצחק הלוי לוסטיגמאן שליט"א**

ולאביו ידידינו הנכבד האי גברא יקירא, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, אוהב תורה ולומדיה נודע לשם ולתהילה, מסור בכל ליבו ונפשו לכל קדשי בית לעלוב ובפרט לבית מדרשינו בית דוד בורו פארק, זכה לקרבה יתירה מכ"ק מרן אדמו"ר זיע"א ולהבחלט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הרה"ח המפורא מוה"ר **מרדכי הלוי שליט"א**

מחשובי ומפארי אנ"ש

לרגל שמחת אירוסין בנו החתן המופלג בתור"ש עדיז לגדולות כליל המעלות והמידות

הבה"ח **אברהם שלום שליט"א**

מחשובי חבורת הבחורים עב"ג הכלה החשובה תחי' בת ידידינו הנכבד

הרה"ח ר' **אלימלך בראך שליט"א**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכה לרוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מולא טוג המה ולגברית

נדבת ידידינו הנעלה והנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, איש האשכולות ורב תבונות, איש חי ורב פעלים לתורה וחסידות, ישו רב לו בתורה וחסידות ליבו פתוח כאולם לזולת, שמו הטוב הולך לפניו, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **אברהם סיני טייטלבוים שליט"א**

לרגל שמחת נישואי בנו החתן המופלג בתור"ש עדיז לגדולות כליל המעלות והמידות

הבה"ח **ארי' לייבוש שליט"א**

עב"ג הכלה החשובה תחי' בת ידידינו הנכבד

הרה"ח ר' **זאב הכהן דייטש שליט"א**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכה לרוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מולא טוג המה ולגברית

נדבת ידידינו הנכבד האי גברא יקירא יקר שבערכין, מוכתר בכל מידה נכונה, בר אוריין ובר אבהון, בקי במכמני התורה והחסידות, שוקק על התורה ועל העבודה יראת ה' היא אוצרו, לו נאה כל תהילה מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **שלמה זלמן גולדברג שליט"א**

מג"ש בדף היומי בבית מדרשינו הגדול ולאביו ידידינו הנכבד האי גברא רבא הנודע לשם ולתהילה, פה מפיק מרגליות ובקי בחדרי תורה וחסידות, אוצר סגולה, מתורת רבוה"ק ומשנתם לעדרים משקה ודולה, משפיע מאוצרותיו ומעיינותיו סיפורי הוד קדומים מצדיקי הדורות בכל ימי הילולא, כלי המחזיק ברכה, צנא מלא ספרא, זכה לשרת בקודש אצל רבוה"ק זיע"א ולהבחלט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ידידינו הנכבד והנעלה

הנה"ח רבי **ישראל נח שליט"א**

לרגל שמחת נישואי בתו הכלה החשובה תחי' עב"ג החתן המופלג בתור"ש עדיז לגדולות כליל המעלות והמידות

הבה"ח **בנימין קרישבסקי שליט"א**

בן ידידינו הנכבד

הרה"ח ר' **יוסף שמואל שליט"א**

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויזכה לרוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת החתונה ביום שלישי באולם הכרמים (כרם בתיה) בית שמש ליד ידיו הקירים נשמה לראותכם משתתפים בשמחתנו, ובשמחתכם ישמח ליבנו גם אנו נא לראות הזמנה זו כאישית

גם אני קבלתי ע"כ כהוראת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א: להוסיף זכויות

ולברך 'ברכת המזון מתוך הסידור' לישועת ולרפואת הכלל והפרט

ברכת מולא טוג המה ולגברית

נדבת ידידינו הנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, מוכתר בכל מידה נכונה, האברך החשוב קובע עיתותיו לתורה פאר המעלות והמידות מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **מרדכי גולדברג שליט"א**

ולאביו ידידינו הנכבד האי גברא רבא הנודע לשם ולתהילה, פה מפיק מרגליות ובקי בחדרי תורה וחסידות, אוצר סגולה, מתורת רבוה"ק ומשנתם לעדרים משקה ודולה, משפיע מאוצרותיו ומעיינותיו סיפורי הוד קדומים מצדיקי הדורות בכל ימי הילולא, כלי המחזיק ברכה, צנא מלא ספרא, זכה לשרת בקודש אצל רבוה"ק זיע"א ולהבחלט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ידידינו הנכבד והנעלה

הנה"ח רבי **ישראל נח שליט"א**

לרגל שמחת הולדת הבן הנכד יה"ר שיזכה לרוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

ברכת מולא טוג המה ולגברית

הונצח ע"י בנו ידידינו הנכבד האי גברא יקירא, יקר שבערכין, מוכתר בכל מידה נכונה, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **חיים קאהן שליט"א**

ברכת מולא טוג המה ולגברית

נדבת ידידינו הנעלה והנכבד, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, איש האשכולות ורב תבונות, איש חי ורב פעלים לתורה וחסידות, ישו רב לו בתורה וחסידות ליבו פתוח כאולם לזולת, שמו הטוב הולך לפניו, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **יהושע בלוי שליט"א**

ולאביו ידידינו הנכבד

הרב הגאון רבי **חיים יוסף שליט"א**

רב ומו"צ בהעדה החרדית ירושלים ורב שכונת פא"י

לרגל שמחת הכנס בנו יניק ותכים

כמר **שמעון נתן נטע נ"ו**

לעול תורה ומצוות

יה"ר שיזכה לרוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא

שמחת הבר מצוה יתקיים א"ה ביום חמישי באולם (פארהנד) בית יעקב הישן רח' בית ישראל 12 מול ישיבת מיר ירושלים ליד ידיו הקירים נשמה לראותכם משתתפים בשמחתנו, ובשמחתכם ישמח ליבנו גם אנו נא לראות הזמנה זו כאישית

לזכרון נצח

האי גברא רבא ויקירא, אהב את הבריות יר"א, היה חדור באמנות צדיקים שטוהרה, קבע עיתים לתורה, היה קשור בעבודות חיבה לכ"ק רבוה"ק זיע"א, ובמשך עשרות בשנים עמד לימינו של כ"ק מרן אדמו"ר הקה"ק זיע"א בכל ליבו נפשו ומאודו, ביתו היה פתוח לרווחה בהכנסת אורחים לכל נשבר ונדכה

הרה"ח המפורא

רבי **אהרון מנחם**

בן הרה"ח ר' **מרדכי פייעראייזען** זצ"ל

נלב"ע ג' ניסן תשע"ג

הואיל והמנוח לא השאיר אחריו זש"ק מוקירי זכרו ופועלו הרב מתבקש לכבד את זכרו בלימוד משניות ונתינת צדקה לטובת נשמתו בגן עדן

ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח ע"י אחיינו, האי גברא יקירא, מחשובי אנ"ש, הנודע לשם ולתהילה, שמו הטוב הולך לפניו, מוקיר ורחים רבנן, אוהב תורה ולומדיה

הרה"ח המפורא ר' **מרדכי איזראעל שליט"א**

לעילוי נשמת

הרבנית הצדקנית

גיטל

מרת ע"ה בהרה"ק ר' **ישכר שלמה** הי"ד

מגורליץ

אשר ביתה הייתה פתוחה לרווחה לבאים לחסות בצל רבינו הק' זיע"א נלב"ע ב"ה אדר ב' תשצב"ה

הונצח ע"י נכדה, האי גברא יקירא, יקר שבערכין, מוכתר בכל מידה נכונה, שמו הטוב הולך לפניו, משכיל אל דל, יראת ה' היא אוצרו

הרה"ח ר' **חזקאל שרגא זלמנוביץ שליט"א**

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **מנחם צבי** זצ"ל

מרדכי

נלב"ע ב' ניסן תשע"ד

תשצב"ה

הונצח ע"י בנו ידידינו הנכבד האי גברא יקירא, יקר שבערכין, מוכתר בכל מידה נכונה, מחשובי אנ"ש

הרה"ח ר' **חיים קאהן שליט"א**

נודב ע"י החפץ בעילום שמו

להודות להשם יתברך על חסדיו שגמל עימו ולע"כ

התפארת שלמה מראדמסק

ניתן לקבל את הגליון בכתובת מייל: 6438838@gmail.com